

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · september 2015 · jaar 19 · #06

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Toekomstforum Halle-Vilvoorde
**Regio op de politieke
kaart zetten**

Nozizwe Dube, voorzitter
Vlaamse Jeugdraad
**'Politiek zit in
de dagelijkse dingen'**

**Gordelfestival
met Londerzeel
als focusgemeente**

+ AGENDA

Steven De bruyn
van The Rhythm Junks
Naar je eigen planeet

Destelheide Dworp

Inspirerende
omgeving

Jacinte Monsieur uit Terhulpen werd in juni door Veerle Van Melkebeek aangeduid om **deketing** voort te zetten. Zij werkt voor Inverde.

De Rand leeft en beweegt

In 1995 verliet Jacinte Monsieur badstad Nieuwpoort om zich in Watermaal te vestigen. Daarna ging het richting Overijse om uiteindelijk vlak voorbij de taalgrens in Terhulpen terecht te komen. 'Ik heb mij heel snel aangepast aan de regio. Enkel het accent lukt me niet. Anderzijds: als we op familiebezoek zijn in West-Vlaanderen is dat nog altijd thuiskomen. Ik ben geboren en getogen aan de kust. Ik mis de zee en de duinen.'

Vooral de diversiteit van de mensen in de Rand spreekt Monsieur aan. 'Ik zie dat op de school van mijn kinderen. Zonen van serristen zitten in de klas met dochters van Europarlementariërs, Franstaligen met Nederlandstaligen. Dat werkt stimulerend. Net zoals de omgeving. Met de trein sta je van in Terhulpen op minder dan een half uur in Brussel met al zijn cultuur- en sportfaciliteiten. Ik woon vlakbij een grootstad, maar wel in een plattelandsgemeente met geitjes als overburen.'

Monsieur woont niet alleen in het groen, ze werkt ook in het groen. 'Bij Inverde sta ik in voor het beheer van het vastgoed van het Agentschap Natuur en Bos. Daarvoor heb ik jarenlang als zelfstandig consultant in de auto gewerkt en geleefd. Als onze regio op één vlak minder scoort, is het wel de mobiliteit. De files – zeker op de Brusselse ring – waren er de laatste jaren te veel aan. Vandaag rijd ik met de fiets naar het werk in Tervuren. Zo heb ik ook meer lichaamsbeweging. Alleen als ik ergens op verplaatsing moet zijn, neem ik de wagen. Mijn beroepsleven is meer in balans met mijn gezinsleven.'

'MIJN BOS'

Op vrije dagen trekt Monsieur er met haar gezin op uit voor een wandeling of fietstocht. 'Ook via het werk leer ik mijn regio beter kennen. Ik ontdek in het Zoniënwoud elke dag

prachtige plekken. Ik ben echt verliefd geworden op mijn bos. Als ik kennissen daarover aanspreek, geven ze soms toe dat ze nog nooit in het Zoniënwoud geweest zijn of dat ze het bos saai vinden. Het valt me op dat inwoners hun streek nog beter kunnen leren kennen.'

Ook de scholen kunnen daarbij een handje helpen. 'Op de school van mijn kinderen doen ze af en toe uitstapjes naar het bos, maar dat mag voor mij altijd meer zijn. Onze streek is rijk gevuld. Ik snap dat de strakke einddoelen behaald moeten worden, maar je eigen leefwereld en omgeving ontdekken, hoort daar volgens mij ook bij.'

TROTS OP DE STREEK

Misschien ontstaat zo wel de liefde voor een streek zoals West-Vlaamingen en Limburgers dat kennen. 'In de Rand is er denk ik wel een eenheidsgevoel. Ik vind alleszins dat we – terecht – erg trots zijn op onze streek. Dat uit zich vooral in onze streekgebonden producten. Ik woon in de Druivenstreek. Iedereen is er fier op de Brabantse tafeldruif en de geschiedenis ervan. Aan de andere kant van Brussel kloppen ze zich op de borst omdat ze de heimat van de geuze en lambiekbieren zijn. Die cultuur verbindt de inwoners van de Rand.'

Ook het ondernemerschap van de Rand trekt Monsieur aan. 'Van West-Vlaamingen zeggen ze dat ze noeste werkers zijn. Wel de mensen uit de Rand worden daar hun voet naast zetten. Ik sta soms versteld hoeveel voorstellen mensen indienen voor onze panden in de natuur: van kruidencentra tot microbrouwerijen tot horecazaken of ontmoetingsruimtes voor mensen met een beperking. De Rand leeft en beweegt, alleen moeten we het allemaal nog meer ontdekken.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

22
28

AGENDA
SEPTEMBER
2015

UIT IN DE RAND

De wereld van de stem

Beschouwingen vanuit vogelperspectief

Stempers in de open

Agenda oktober

ABONNEMENT
15 € voor wie in de Rand woont, 20 € voor wie buiten de regio woont (9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

21
23

10
26

INHOUD

04

10

28

- 06 VANASSETOTZAVENTEM
- 09 MIJNGEDACHT
- 16 BOUWWERK
- 22 INTERVIEW
- 24 OPSTAP
- 25 DEKIJKER
- 29 KWESTIEVANSMAAK
- 30 OOGVOORDERAND
- 32 GEMENGDEGEVOELENS

Regio op de politieke kaart zetten

Niet de zoveelste praatbarak zijn, maar samenwerken over de gemeentegrenzen heen, het regiodenken stimuleren en de regio op de politieke kaart zetten. Dat wil het Toekomstforum Halle-Vilvoorde. 'In de Wetstraat en op het Martelarenplein kijkt men los over de Rand heen.'

FR

'Politiek zit in de dagelijkse dingen'

'Iemands kracht schuilt erin dat hij zichzelf weer kan recht-trekken na een tegenslag.' Negentien is ze. Zes jaar geleden vluchtte ze uit Zimbabwe en kwam ze bij haar moeder in Tervuren wonen. Ze beet zich vast in het Nederlands. Nu is ze voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad.

EN

Duurzame veranderingen zijn nodig

Kamperende ouders voor schoolgebouwen, kinderen in roestende klascontainers, leraars die klagen over de taalachterstand,... Het zijn beelden die al jaren om actie schreeuwen. Kan de nieuwe Taskforce Onderwijs voor de Vlaamse Rand de situatie keren?

FR

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 95.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie

Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofredactie Geert Selleslach • Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen •

Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Regio op de **politieke kaart** zetten

Samenwerken over de gemeentegrenzen heen, het regiodenken stimuleren en de regio op de politieke kaart zetten. Dat wil het Toekomstforum Halle-Vilvoorde.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

De burgemeesters van Halle-Vilvoorde hebben een hele weg afgelegd. Een grote meerderheid van hen ijverde enkele jaren geleden nog voor de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. In het kader van het Regionaal Sociaal Overleg Comité (RESOC) namen ze ook gezamenlijke standpunten in over andere streekgebonden onderwerpen. In de aanloop naar de verkiezingen van mei 2014 maakte het intergemeentelijk samenwerkingsverband Haviland een streekcharter met tien actiepunten voor Halle-Vilvoorde. In mei 2014 werd de Verklaring van de Burgemeesters gelanceerd met vier prioritaire eisen. En nu vormen het charter en de verklaring het uitgangspunt voor de oprichting van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde, een initiatief van Haviland, gesteund door de over-

grote meerderheid van de burgemeesters uit Halle-Vilvoorde.

REGIO WORDT VAAK VERGETEN

‘De bedoeling van het Toekomstforum is oplossingen aan te reiken voor bovengemeentelijke problemen die momenteel onvoldoende opgepikt worden door de federale, Vlaamse of lokale overheden. We willen ook het regiodenken stimuleren, samen onderzoeken wat onze troeven en problemen zijn en hoe die opgelost kunnen worden. Het Toekomstforum wil niet de zoveelste praatbarak zijn, maar wil al over enkele maanden een reeks concrete eisen op tafel leggen’, zegt Luc Wynant (CD&V), voorzitter van het forum en burgemeester van Liedekerke.

Dat Halle-Vilvoorde niet de politieke aandacht krijgt die het verdient, is ook hoorbaar bij andere burgemeesters. ‘Ondanks het grote economische belang van Halle-Vilvoorde worden er verhoudingsgewijs veel meer overheidsmiddelen toegekend aan de Antwerpse regio. De kosten voor de geplande optimalisatie van de Brusselse ring worden bovendien afgewenteld op het budget van het Agentschap Wegen en Verkeer Vlaams-Brabant, wat ten koste gaat van andere noodzakelijke investeringen in de wegeninfrastructuur’, zegt Luc Deconinck (N-VA), burgemeester van Sint-Pieters-Leeuw.

Ook Hans Bonte (SPA), burgemeester van Vilvoorde, kampt met dergelijke frustraties. ‘In de Wetstraat (federale overheid) en op het Martelarenplein (Vlaamse overheid) kijkt men los over de Rand heen. Men heeft veel te weinig inzicht in de dynamiek van de problemen in dit deel van Vlaanderen.’ Zo is het volgens Bonte bijvoorbeeld duidelijk dat de diverse overheden het effect dat het nieuwe voetbalstadion op Parking C zal hebben op de leefbaarheid van de Rand volledig over het hoofd zien.

ENTHOUSIASME

‘Op basis van het streekcharter en de burgemeestersverklaring, en gesterkt door het Vlaams regeerakkoord dat een sterk beleid in het vooruitzicht stelt om de vele problemen aan te pakken waarmee de ruime regio van de Rand wordt geconfronteerd, namen we in het najaar van 2014 het initiatief om de 35 burgemeesters van Halle-Vilvoorde, vertegenwoordigers van de deputatie en het kabinet van de minister bevoegd voor de Rand bij elkaar te roepen om het Toekomstforum Halle-Vilvoorde op te richten’, zegt Stephan Verwee, directeur van Haviland. Tijdens een eerste algemene vergadering, waarop de meeste burgemeesters aanwezig waren, werd een stuurgroep van een tiental burgemeesters, de gedeputeerden Tom Dehaene (CD&V) en Walter Zelderloo (Open VLD) en enkele deskundigen opgericht, alsook vijf themawerkgroepen (mobiliteit, ruimtelijke ordening en wonen, welzijn en zorg, verstedelijking en integrale veiligheid en onderwijs en ontnederlandsing). Meer dan 160 personen uit de verschillende gemeenten werken hieraan mee.’

‘De vijf grote thema’s zijn zeer specifiek voor de regio’, zegt Wynant. ‘Het dagelijkse fileprobleem, uiteraard, maar ook bijvoorbeeld de vaststelling dat het onderwijs hier geconfronteerd wordt met de ontnederlandsing van de regio. Dat is elders in Vlaanderen veel minder het geval. Idem voor de verstedelijking. In mijn gemeente Liedekerke bijvoorbeeld wonen we met 13.000 inwoners op een oppervlakte van nauwelijks 10 km². De bestaande gewestplannen bieden hierop geen antwoord. Uit studies

FR METTRE LA RÉGION SUR LA CARTE POLITIQUE

‘L’objectif du Toekomstforum est de proposer des solutions aux problèmes supracommunaux auxquelles les autorités fédérales, flamandes ou locales n’accordent actuellement pas une grande attention. Nous voulons aussi stimuler la pensée régionale, rechercher ensemble quels sont nos atouts et nos problèmes et la manière de les résoudre. Le Toekomstforum entend déjà formuler une série de demandes concrètes dans quelques mois’, selon Luc Wynant (CD&V), président du forum et bourgmestre de Liedekerke. Le

Toekomstforum Halle-Vilvoorde est une initiative de Haviland, regroupant une très large majorité des bourgmestres de Halle-Vilvoorde, la province du Brabant flamand et le Regionaal Sociaal Overleg Comité. Le travail se répartit en cinq groupes de travail thématiques: mobilité, aménagement du territoire et habitat, bien-être et soins, urbanisation et sécurité intégrale et enseignement et ‘dénéerlandisation’. ‘Plus de 160 personnes provenant des différentes communes y prêtent leur collaboration’.

van de provincie Vlaams-Brabant blijkt duidelijk dat Halle-Vilvoorde ook nog steeds met een grote achterstand aan welzijnsvoorzieningen kampt. Met de nabijheid van Brussel zijn er ook specifieke problemen op vlak van veiligheid.'

AANPAKKEN

De werkgroepen kwamen voor de vakantie al een keer samen. De werkgroep 'verstedelijking en integrale veiligheid' werd meteen concreet. 'Voor twee hete hangijzers willen we snel politieke actie ontwikkelen. Omdat een substantieel deel van de in Halle-Vilvoorde gepleegde criminaliteit afkomstig is uit Brussel willen we op korte termijn in de hele Rand camera's plaatsen die nummerplaten van voertuigen controleren. Tijdens de volgende plenaire vergadering zullen we voor dit project concrete voorstellen op tafel leggen inzake financiering, locaties en technische ondersteuning. Het tweede acute punt betreft de oprichting in Halle-Vilvoorde van een volwaardig justitiehuis dat meer is dan een antenne van Brussel', zegt Bonte, voorzitter van deze werkgroep.

In de werkgroep 'ruimtelijke ordening en wonen' worden maatregelen onderzocht, zoals het bijkomend aansnijden van woonuitbreidingsgebieden en een wijziging van de gewestplanbepalingen inzake bouwlagen. De werkgroep 'onderwijs en ontnederlandsing' werkt aan een visienota met betrekking tot de onderwijs capaciteit. De werkgroep 'mobiliteit' bepaalde in haar eerste vergadering nog geen prioriteiten. De werkgroep 'welzijn en zorg' wil haar vragen verder afstemmen op het provinciebestuur. 'Uit studies blijkt dat de achterstand in de welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde zich vooral situeert op het vlak van huishulp, begeleidend wonen voor ouderen, psychiatrie en in het bijzonder jeugdpsychiatrie en jeugdzorg, zorgloketten. We wachten de nieuwe cijfers van de provincie in september af om onze eisen op tafel te leggen. Het staat wel al vast dat we aan de Vlaamse Regering zullen vragen om extra middelen vrij te maken voor Halle-Vilvoorde', aldus Walter Vansteenkiste (onafhankelijke), voorzitter van deze werkgroep en burgemeester van Wemmel.

LANGE TERMIJN

Het Toekomstforum Halle-Vilvoorde wil een werking op lange termijn uitbouwen. 'Dit najaar en zeker begin 2016 willen wij vanuit de verschillende werkgroepen met concrete eisen uitpakken', zegt Verwee. Hij hoopt via enkele *quick wins* op korte termijn alle burgemeesters actief mee te krijgen in dit verhaal. 'Van de 35 burgemeesters zijn er momenteel een 25 echt actief. Slechts twee gemeenten – de facilititeitengemeenten Kraainem en Linkebeek – reageerden negatief. Wij hopen dat zij op korte termijn alsnog meedoen.' Ook Wynant stelt dat het forum vertrokken is voor een werking op lange termijn. 'Het forum is een open samenwerkingsverband dat niet gebonden is aan bepaalde regels. Als morgen zou blijken dat er nood is aan een intergemeentelijke samenwerkingsverband of een samenwerkingsakkoord met partners zoals De Lijn of NMBS, dan kan dat. Het forum zal een overlegorgaan blijven en niet evolueren naar een permanente structuur.'

PLEIDOOI VOOR DE REGIO

Het **streekcharter** pleit onder meer voor een integrale aanpak van de verstedelijking van de Rand, de erkenning van Vilvoorde en Halle als centrumstad, een kwalitatieve verdichting van het wonen, een vlot trekken van de mobiliteit met aandacht voor zowel de harde als de zachte weggebruiker, de ontwikkeling van de detailhandel in woonkernen, meer kwalitatieve ruimte voor het bedrijfsleven, de begeleiding van kansengroepen naar de arbeidsmarkt, het wegwerken van de achterstand in welzijnsvoorzieningen, inspanningen om klimaatneutraliteit te bevorderen en maatregelen om de kennis van het Nederlands bij anderstaligen te bevorderen.

De **Verklaring van de Burgemeesters** van mei 2014 eist dat de achterstand op vlak van welzijnsvoorzieningen in Halle-Vilvoorde op korte termijn wordt weggewerkt. Ter versterking van de randgemeenten en Halle moet een voorafname van 1,3 procent van het Gemeentefonds aan deze regio worden toegekend. Voorts wordt van de Vlaamse Regering een duidelijk engagement verwacht om Vilvoorde en Halle te erkennen als centrumstad. Tot slot wordt aangedrongen op een doortastende en geïntegreerde mobiliteitsplanning op maat van de regio.

Luc Wynant (l.) en Stephan Verwee (r.): 'Geen praatbarak, maar concrete acties en werken op lange termijn.'

© DL

Nostalgie op wielen

MERCHTEM Tijdens het weekend van 18 en 19 september kan je in het August De Boeckhuis in Merchtem naar *Streekrenners, nostalgie op wielen*, een bijzondere tentoonstelling van Geo De Buysier. De Wolvertemnaar tekende vijftig portretten van renners uit de ruime regio rond Merchtem. 'De renners die ik tekende, waren actief in de jaren vijftig van de vorige eeuw, maar er zitten er ook een aantal hedendaagse tussen, zoals Relegemnaar Jasper De Buyst', vertelt De Buysier. Ter gelegenheid van de tentoonstelling zijn de tekeningen gebundeld in een wielboek. 'Het is dankzij de inbreng van oud-renner Jef Thielemans en zijn zoon Bart en de teksten van Johan Van Win veel meer geworden dan een kijkboek. Je krijgt een inkijk in de wielergeschiedenis van de regio aan de hand van verrassende anekdotes.' • TD

Plan voor behoud Neerpedevallei

DILBEEK/SINT-PIETERS-LEEUV Vlaanderen en Brussel werken samen om de Neerpedevallei te bewaren. Het natuurgebied loopt van Anderlecht over Sint-Anna-Pede in Dilbeek tot in Vlezenbeek, Sint-Pieters-Leeuw. De groene plek is erg gegeerd bij bouwpromotoren. 'De Neerpede-

vallei is een gebied vlakbij Brussel dat erg onder druk staat', bevestigt Luc Vander Elst van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). 'In de Ketelveldwijk, die aan het gebied grenst, komen een paar duizend nieuwe woongelegenheden. Dat is maar een van de voorbeelden.'

Brussel en Vlaanderen hebben een plan opgemaakt voor het gebied. 'Samen is er een visie bepaald op het vlak van landbouw, natuur, groene verbindingen en recreatie. Door de verschillende stukken open ruimte aan elkaar te linken, willen we het gebied een extra waarde geven.' • TD

i De tentoonstelling *Streekrenners, nostalgie op wielen* loopt op 18 en 19 september van 14 tot 18 uur in het August De Boeckhuis aan de Reedijk in Merchtem. Het boek kan je voor 20 euro bestellen bij Uitgeverij 't Mannekesblad (catherine.dejonghe@telenet.be) of bij Geo De Buysier (geo.de.buysier@telenet.be)

Variatie troef tijdens Gordelfestival

GROENE GORDEL Op zondag 6 september kan je op de topdag van het Gordelfestival in de Vlaamse Rand en de Groene Gordel fietsen, wandelen en 'belevén'. 'Vanuit het provinciedomein van Huizingen, het Blossodomein van Hofstade en de gemeenschapscentra van Wemmel, Jezus-Eik, Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem en Kraainem kan je voor een tocht vertrekken', vertelt Reindert De Schryver, coördinator van het Gordelfestival. 'Ook in Londerzeel, dit jaar de focusgemeente, valt heel wat te beleven. Je kan er onder meer naar een optreden van Gene Thomas en Bandits, er is een spiksplinternieuw MTB-parcours en een vijfverloop. Nieuw is ook de 'Run & Bike' door het Zonienwoud. Het is een combinatie van lopen en fietsen in teamverband. De ene persoon loopt, terwijl

de andere kan 'uitrusten' op de fiets. Je kiest zelf wanneer je wisselt.' Paradedpaardje van het Gordelfestival blijft de Groene Gordelroute. 'Dit jaar is die nog ietsje langer: 140 kilometer.'

'Het domein van Huizingen werkt dit jaar rond het thema 'Ridders en Kastelen' met aan het eind van de dag een optreden van Urbanus en de Fanfaar. In het Blossodomein van Hofstade gaat er veel aandacht naar G-sport voor mensen met een beperking en natuursporten. Voor de durvers is het hoogtouwparcours in Hofstade niet te missen.'

Dit jaar staan ook de gemeenschapscentra in de Vlaamse Rand flink in de kijker. 'De Gordel, de voorloper van het Gordelfestival, is meer dan dertig jaar geleden ontstaan als een evenement dat het Nederlandstalige karakter

van onze streek in de verf moest zetten', zegt Eddy Frans, algemeen directeur van vzw 'de Rand', dat samen met de provincie en Bloso het Gordelfestival organiseert. 'Dat Nederlandstalige aspect is nog altijd belangrijk. Daarom organiseren we heel wat toffe activiteiten in de faciliteitengemeenten. Iedereen die het Nederlandstalige karakter van de regio wil ondersteunen, nodigen we uit om deel te nemen aan het Gordelfestival in een van de gemeenschapscentra. Zeker voor gezinnen hebben we daar heel wat in petto.' • TD

ZO • 6 SEP • 8.00

Gordelfestival: topdag

Verschillende locaties, www.gordelfestival.be

Heraanleg Basiliekstraat

HALLE Het centrum van Halle wordt al jaren regelmatig geconfronteerd met wateroverlast. Er wordt het komende jaar hard gewerkt om dat probleem aan te pakken. De Basiliekstraat, de Maandagmarkt en het stukje Bergensesteenweg tussen het historisch stadhuis en de Parklaan krijgen een grondige facelift. Er wordt ook een nieuwe riolering aangelegd. Het regenwater en het afvalwater wordt gescheiden. Dat zou bij hevige regenval wateroverlast moeten tegengaan. Onder het Possozplein

zijn al grote betonnen kokers geplaatst om het water af te voeren naar een bufferbekken dat wordt aangelegd op de parking aan de Leide. Via dat bekken komt het water in de Zenne terecht. De werkzaamheden zullen in fases verlopen. De Basiliekstraat wordt de komende maanden stuk voor stuk opgelegd, maar het stadsbestuur maakt zich sterk dat de handelaars altijd bereikbaar zullen blijven. Eens de nieuwe riolering er ligt, krijgt de Basiliekstraat een nieuwe look. • 10

Flinke uitdaging voor onze streek: de bevolking in de Vlaamse Rand zal de komende tien jaar sneller groeien dan in de rest van Vlaanderen. Dat blijkt uit ramingen van de studiedienst van de Vlaamse overheid. • Vooral in **Vilvoorde**, **Machelen** en **Zaventem** zal de bevolking fors toenemen, met maar liefst 10 procent. • Brussels Airport wil achter de parkeertorens en op Brucargo de komende 20 jaar uitbreiden met 400.000 m², of zowat 80 voetbalvelden aan extra kantoren, hotels en een conferentiecentrum. De uitbreiding kan, volgens Brussels Airport, 10.000 extra banen met zich meebrengen. • Vlabinvest wil op een site langs de Sint-Martinusbaan in **Meise** honderd betaalbare woningen bouwen. • Inwoners van **Drogenbos** en **Linkebeek** hebben in onze regio de grootste kans om inbrekers over de vloer te krijgen. Dat blijkt uit de criminaliteitsstatistiek van de federale politie. • In **Dilbeek** werden vorig jaar de meeste inbraken gepleegd, maar het aantal inbraken daalt in de meeste gemeenten. • De Vlaamse Regering heeft een akkoord bereikt met Uplace over de mobiliteit rond het geplande winkelcentrum in **Machelen**. • In **Sint-Genesius-Rode** wordt Herman Van Rompuy verheven in de adelstand. De voormalige Europese president wordt Graaf Herman van Rompuy. • Met het extra geld van de Vlaamse overheid om het capaciteitsprobleem in de scholen aan te pakken, creëert **Grimbergen** 330 extra plaatsen; **Vilvoorde** 550 plaatsen. • Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) **Halle-Vilvoorde** krijgt het minste subsidies van alle CAW's in Vlaanderen. • KOMEE, Het samenwerkingsverband tussen de gemeenschapscentra van Steenokkerzeel en **Machelen** wordt dit

Kunst op de muur

TERVUREN Op de markt in Tervuren is onlangs een kunstmuur ingewijd die de poëzie van Christian Dotremont tot leven brengt. Het gaat om een groot logogram, een poëtische tekst die geschilderd is. Christian Dotremont, die in 1979 stierf, was dichter, schrijver en kunstenaar. De avant-garde-artiest

van de Cobragroep, een van de belangrijkste naoorlogse kunststromingen in Europa, werd geboren in Tervuren. De laatste tien jaar van zijn leven woonde Dotremont in een huis aan de Albertlaan in Tervuren. De bedoeling is om in de toekomst nog andere muren met kunst op te smukken. • 10

seizoen uitgebreid met GC de Linde in Haren. • Graffitikunstenaars fleurden eerder de lange muur aan de Bavaylei in **Vilvoorde** op, maar nu wil de provincie Vlaams-Brabant nog meer plekjes in onze regio opsmukken met *street art*. • Wie in de politiezone Kapelle-op-den-Bos/Londerzeel/**Meise**, kortweg KLM, voor overlast zorgt en met een politiecombi of ziekenwagen moet worden afgevoerd, betaalt daar voortaan 100 euro combitaks voor. • **Meise** en **Grimbergen** gaan samen een bufferbekken bouwen om de wateroverlast aan de Eversemsesteenweg aan te pakken. • Rozentuin Coloma in **Sint-Pieters-Leeuw** bestaat twintig jaar. Naar aanleiding van dit jubileum schreef Marcel Vossen het boek '101 rozen zonder zorgen'. • Het Belgische zorgbedrijf Armonia neemt woonzorggroep Soprimat uit **Dilbeek** over. Negen woonzorgcentra in Halle-Vilvoorde, onder meer in **Zellik**, **Vilvoorde**, **Dilbeek**, **Strombeek-Bever**, **Meise** en **Wemmel**, komen zo in handen van de grootste commerciële zorgverlener van het land. • De provincie Vlaams-Brabant, Waterwegen en Zeekanaal en het Agentschap Wegen en Verkeer hebben nieuwe fietsbewegwijzering geplaatst langs de Kanaalroute tussen **Halle** en **Brussel**. Van centrum Halle tot hartje Brussel is het amper 17 km fietsen, een goed doenbare fietsafstand. • De Leuvensestraat, de omliggende straten en de Grote Markt in **Vilvoorde** krijgen een grondige opknabbeurt. In de loop van 2018 zullen de werken afgerond zijn. • De politie van **Zaventem** heeft een Lidar-flitspaal aangekocht, die in veertien dagen tijd al liefst 534 bestuurders flitste. • De werken aan de Woluwelaan in **Machelen**, voor de afwerking van het verkeersknooppunt met de lussen naar de Brusselse ring, zullen vier jaar in beslag nemen. • De kapel onderaan de kerk van **Alseberg** is gerestaureerd. • 11

PeriFeria Festival

VILVOORDE Op 26 en 27 september vindt in de omgeving van de voormalige Renaultfabriek in Vilvoorde de tweede editie plaats van het PeriFeria Festival. 'PeriFeria is een gratis publieksfestival waarmee we de uitdagingen op het vlak van ruimtelijke ordening, mobiliteit en leefmilieu in de Rand op een originele manier onder de aandacht willen brengen', vertelt Jorg Devriese van City3, de Brusselse *doe-tank* die PeriFeria organiseert. Bewoners, lokale verenigingen, ontwerpers, onderzoekers, kunstenaars en creatievelingen zorgen voor rondleidingen, workshops en spektakel op maat. Ook sociale onderneming Pro Natura werkt mee aan PeriFeria. 'Samen met kunstenaars van Collective Disaster en VCL, een opleidingscentrum voor metaal-

lassers, bouwen we aan de *Holy Shit Preacher*. Dat is een mobiele droog-toiletinstallatie die ook dienst zal doen als composteermachine', zegt Linde Brewaeyns van Pro Natura. 'De bezoekers kunnen bij de Holy Shit Preacher terecht voor een sanitaire stop. Tegelijkertijd leveren ze zo 'een bijdrage' aan een composteerproces dat meststof maakt die we kunnen gebruiken voor het aanplanten van bomen. Met de installatie willen we mensen sensibiliseren rond duurzaam cyclisch afvalgebruik en ook 'de daad bij het woord voegen', lacht Brewaeyns. • 10

i Het PeriFeria Festival vindt plaats op 26 en 27 september. Meer info op www.periferiafestival.be

Nieuw Zellik in de steigers

ZELLIK Het gemeentebestuur van Asse heeft grootse plannen voor deelgemeente Zellik. Het plan *Zellik Beweegt* voorziet in een grote vrijetijdssite in de zone van de Noorderlaan tot aan de Brusselse ring. De verouderde gebouwen van cultureel centrum Den Horinck, jeugdhuis Time-Out en de lokalen van de Chiro worden gesloopt en er komt een nieuwbouw. De inwoners zullen mee kunnen bepalen welke invulling de vrijetijdssite precies krijgt. De gemeentelijke lagere school in Zellik krijgt een extra vleugel, waar ook de buitenschoolse kinder-

opvang terecht zal kunnen. Het gemeentebestuur wil ook de verloederende van bepaalde wijken in Zellik aanpakken. De huizen langs de Brusselsesteenweg zullen in de toekomst verbouwd kunnen worden. Ook voor Beneden-Zellik zijn er plannen om de zone te herbestemmen. De sporthal van Zellik wordt afgebroken en er komt een zone voor kmo's en kantoren. Om de netheid en veiligheid in de deelgemeente te verhogen, wordt het aantal gemeenschapswachten opgetrokken van twee naar vijf. Tot slot zullen ook de parkings aangepakt worden. • 10

Beneden Zellik feest

ZELLIK In Zellik, deelgemeente van Asse, vindt op zondag 13 september de derde editie plaats van *Beneden Zellik*. 'De bedoeling van ons buurtfeest is de bewoners samen te brengen, zodat ze elkaar beter kunnen leren kennen', legt Evelyne Soenen van het buurtcomité Leon Gillard uit. 'De buurt is echt betrokken. Veel mensen helpen mee bij de voorbereiding en de dag zelf om de activiteiten in goede banen te leiden. Er zijn hapjes en drankjes, er is een rommelmarkt en optredens van muziekgroepen uit Zellik en omstreken. Voor de kinderen is er een springkasteel, een mini-kermis en animatie van de Chiro van Zellik.' • TD

i Het buurtfeest Beneden Zellik vindt plaats op zondag 13 september tussen 12 en 21 uur in de Leon Gillardlaan.

Joris Hintjens was vijftien jaar journalist. Ondertussen is hij elf jaar ontwikkelaar van windenergieprojecten en sinds zeven jaar randbewoner. Voor *RandKrant* schrijft hij afwisselend met Dirk Volckaerts, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

Brussel na de euro

Ge zult het geweten hebben, beste lezer, dat het was in het jaar van gottelievener tweeduizendvijftien-en-dan-nog-wat. Dat ze in het land daar in het zuiden hun schulden niet meer konden betalen en dat ze aan de deur gezet werden door een Diktat van een paar moffen en hun huurlingen uit Holland en Polen. Ze pakten hun valiezen en verlieten hun kantoren in de hoofdstad van Europa, trokken terug naar hun olijfboomgaarden en kweekten daar hun eigen pattaten. En de gieren in de torens in Londen roken bloed en begonnen de Portugezen en de Spanjaarders en de Italianen en al wie een beetje naar knoflook stonk uit te roken met Swaps en CDO's en CDS-sen en een hele alfabetsoep van financieel vergif. Tot ook die hun biezen pakten en weg-trokken uit Brussel. 't Is gedomme drie weken file geweest op d'autostrade naar 't zuiden.

En toen al die sukkels weg waren, volgden de dieven uit de kantoren van de tminnerie van geldafpakkerij omdat hun werk erop zat en ze niks meer te doen hadden. En toen viel alles stil van aan het Schumanplein tot aan de schone gevels van de sosjeté general aan 't park. Er was geen geld meer om uit te delen, en gelijk ne lekkende spoelbak in een gesloten café, liep heel de stad leeg. De internationale ambetantenaren met hun afgesleten tong van teveel hielen te likken, en de lobbyisten, die spionnen van het grote geld met hun valiezen vol venijn en leugens en de journalisten met hunne kop vol slaafsheid waar verstand zou moeten zitten. Allemaal gingen ze terug naar hun moeder aan de haard, of naar hun paleizen die ze gebouwd hebben met het geld dat ze van alle sukkelaars afgepakt hebben, gestolen uit de schatkist van 't volk.

En in de villawijken in de Rand hingen de luiken te klapperen in de wind, en moest het hier Amerika zijn, d'r zou tuimelkruid door de straten rollen, maar 't is hier Vlaanderen, dus 't is vuiligheid dat door de straten waait.

Plastieken zakken van IKEA, natgeregende schoendozen van bij Torfs liggen op de puttekjes van de riool zodat het slijk niet meer weg kan en zich opstapelt in de goot en de ratten aantrekt. En door de barsten in 't asfalt beginnen de eerste berken te groeien, zomaar, midden op 't straat begot. Zelfs de Walen moeten niet meer weten van de randgemeenten. We mogen ze houden.

En in 't centrum van de stad sluiten de cafés en de winkels één na één. Den helft staat te koop, maar niemand die het wil, nog niet voor niks. De enigen die nog werk hebben zijn de flikken die het volk in toom en uit de rijke straten – of wat daar nog van over blijft – moeten houden. Waar ooit de Zenne stroomde, groeit nu een meander van kartonnen dozen en plastieken doeken waaronder families proberen te slapen.

En ergens in een in onbruik geraakte metrogang, woont een groepke mensen samen, kweekt legummen tussen de biels van een verroeste spoorlijn. Bonenstengels groeien aan de stroomdraden, kindjes zitten in een cirkel rond een bomma en leren rekenen en luisteren naar verhalen over hoe het vroeger was, toen er nog scholen waren, en ziekenhuizen, en hoe ge naar de markt kon gaan waar ze lekkere abrikozen verkochten, en waar de kinderen achteraf een kreimke kregen als ze braaf waren geweest. En de oude en meest wijze mensen zitten rond een vuurke en bespreken de toekomst, en ze vragen zich af ze ooit opnieuw in een grote levende stad zullen wonen, wat hen te doen staat om terug een wereld op te bouwen waar iedereen kan leven naar eigen gedacht. 't Zal niet gemakkelijk worden, want, zoals Boontje ooit zei: 'Al schopt ge negenennegentigmensen een geweten, er blijft dan nog één smeerlap over, en die wordt president. En als ge naar die durft te schoppen, vliegt ge de gevangenis in.'

TEKST Joris Hintjens • FOTO Filip Claessens

'Iemands kracht schuilt erin dat hij zichzelf weer kan rechtekken na een tegenslag.'

Nozizwe Dube, voorzitter en 'Politiek zit

Negentien is ze. Zes jaar geleden vluchtte ze uit Zimbabwe en kwam ze bij haar moeder in Tervuren wonen. Ze beet zich vast in het Nederlands, vastbesloten om de taal vlekkeloos te leren spreken.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Nozizwe Dube is haar naam en sinds begin dit jaar verdedigt ze als voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad de belangen van kinderen en jongeren bij politici en beleidsmakers. Deze maand neemt ze er de taak van woordvoerder bij.

NEDERLANDS

Het is hard gegaan voor Dube. Toen ze veertien was, volgde ze haar moeder vanuit Zimbabwe naar België. 'Veel mensen waren ongerust of het wel goed zou komen met mij. Veertien jaar is toch echt een make-or-breakleeftijd', vertelt ze. 'Maar ik had het geluk dat mijn moeder iets vroeger naar hier is gekomen en er alles aan heeft gedaan om mijn komst makkelijker te maken. Ze wist bijvoorbeeld dat ik zo snel mogelijk Nederlands wilde leren en dus heeft ze veel opzoekingswerk gedaan naar waar en hoe ik dat het best kon doen.' Zo kwam Dube in de OKAN (onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers) van het Leuvense Sint-Albertuscollege terecht.

'Het klinkt misschien gek, maar ik associeer die eerste periode van Nederlands leren vooral met een enorme wirwar van emoties. Ik was opgelucht dat ik uit Zimbabwe weg was, omdat het daar op dat moment erg onrustig was. Ik kende als 14-jarige alle details niet, maar ik voelde wel aan dat het heel gevaarlijk was waar ik woonde. Eenmaal in België leefde de hoop op een beter en veiliger leven op. Ik kijk dus vooral op een positieve manier terug op mijn eerste periode in België. Toch was het niet allemaal gemakkelijk: ik was nieuw en ik sprak geen woord Nederlands.

De eerste weken had ik bijvoorbeeld nog geen Buzzy Pazz en moest ik dus elke dag bij de buschauffeur een ticket kopen om van Tervuren naar Leuven te rijden. Ik had een specifiek zinnetje ingeoeffend, maar de chauffeur formuleerde zijn

EN 'POLITICS IS AN INTEGRAL PART OF EVERYDAY LIFE'

Nineteen-year-old Nozizwe Dube fled from Zimbabwe to Tervuren six years ago. She really concentrated on learning Dutch, determined to be able to speak the language fluently. At the start of this year, as the chairperson of and spokesperson for the Flemish Youth Council she defended the interests of children and young people with an eye to the major players in the political and policymaking arenas. 'I hesitated about getting involved in politics. It all seemed so far removed from my personal life and I had my doubts about whether

I could actually change or contribute anything. However, once I got started, I realised my thinking was completely wrong: politics is actually an integral part of everyday life. 'The Flemish Youth Council chose four themes as the focal points of its programme: work, psychological well-being, political participation, and savings in relation to youth and youth policy. 'In three years from now, when my time at the helm of the Flemish Youth Council is over, I'd like to look back and say: people, what a fine job we have done here.'

woordvoerder Vlaamse Jeugdraad

in de **dagelijkse dingen**'

vraag anders en dus begreep ik hem niet. Opeens werd hij vreselijk kwaad. *Dat ik de taal maar moest leren als ik hier wilde wonen, riep hij. En dat ik toch niet kon verwachten dat hij in zijn eigen land Engels tegen me zou praten.* Ik was erg geschrokken. Gelukkig had ik op zulke momenten mijn moeder, die me geruststelde en telkens weer zei dat ik me door een minder fijn voorval niet mocht laten ontmoedigen. Die stimulans was belangrijk.'

In plaats van bang in een hoekje te gaan zitten, deed Dube er alles aan om het Nederlands onder de knie te krijgen, en wel nú. Op aanraden van haar moeder sloot ze zich aan bij de Chiro. 'In een jeugdbeweging ben je constant onder leedtijdgenoten, dus dan móét je de taal wel spreken.' Ze ging naar de bib. 'In plaats van met kinderboeken te beginnen, koos ik onmiddellijk boeken voor volwassenen. Ik snapte er geen woord van', lacht ze. Ze luisterde naar de radio en keek televisie. 'Ik keek naar het nieuws en begreep helemaal niks. Maar ik hield vol en binnen de kortste keren begon ik de woorden die ik hoorde ook zelf te gebruiken.' Afgelopen schooljaar studeerde ze af in de richting wetenschappen-wiskunde. Niets in haar taal verraadt dat ze pas op veertien haar eerste woorden Nederlands heeft gesproken.

PASSIE VOOR POLITIEK

'Toen ik zo'n drie jaar in België was, schreef ik voor het Leuvense jongerenmagazine *mijnLeuven*. Op hun website zag ik een interessante oproep: voor een Europees project zocht de Vlaamse Jeugdraad 25 Jongerenambassadeurs voor Participatie. Daarmee wilde Europa de dialoog onder en met jongeren uit alle lidstaten aanwakkeren. In zes maanden gingen we na hoe jongeren in Vlaanderen hun relatie met Europa aanvoelen.' Het was haar eerste contact met de Vlaamse Jeugdraad. 'Het heeft mijn interesse in politiek en beleid aangewakkerd.'

'Ik ben uit Zimbabwe gevlucht voor politieke onrust, maar ik heb hier pas ingezien dat niet heel de wereld zo in elkaar zit. Ik besepte dat er wel degelijk landen zijn die heel transparant zijn en de dingen zo rechtvaardig mogelijk willen regelen. Toch heb ik geaarzeld of ik me met politiek wilde inlaten. Het leek allemaal zo ver van mijn bed en ik vroeg me af of ik effectief iets zou kunnen veranderen of toevoegen. Toen ik er eenmaal aan begon, bleek mijn idee ervan helemaal verkeerd te zijn: politiek zit juist in de dagelijkse dingen. Ik nam elke dag de bus naar

school. Dat is mobiliteit: een belangrijk politiek thema. Zodra ik besepte dat politiek iedereen aanbelangt, is mijn passie beginnen groeien. Ik ontmoette politici en merkte dat die naar ons luisterden. Ik zag dat het werk van de Vlaamse Jeugdraad effectief een verschil maakt. Dat geeft allemaal veel voldoening en voedt de passie.'

SPEERPUNTEN

De Vlaamse Jeugdraad geeft de Vlaamse Regering advies over alle domeinen die kinderen, jongeren en hun organisaties in Vlaanderen aanbelangen. Nozizwe Dube was tijdens de vorige termijn al anderhalf jaar lid van de Vlaamse Jeugdraad, onder voorzitterschap van Lander Piccart uit Merchtem (zie ook het interview met Piccart in RandKrant oktober 2013). Voor het huidige driejarige mandaat stelde ze zich opnieuw

'De zelfmoordcijfers bij Vlaamse jongeren zijn angstaanjagend. Dan vraag je je toch af waarom het beleid daar geen prioriteit van maakt?'

kandidaat. Ze werd niet alleen verkozen als één van de 24 leden, maar ook aangesteld als voorzitter. 'Traditioneel is de voorzitter ook woordvoerder, maar omdat ik van januari tot juni nog op school zat en dus overdag niet zomaar de telefoon kon opnemen als er een journalist of kabinet belde, hebben we besloten dat ik pas vanaf deze maand ook echt woordvoerder word.'

De nieuwe leden kozen vier thema's tot speerpunten van hun programma: werk, psychisch welzijn, beleidsparticipatie, en besparingen op jeugd en jeugdbeleid. 'De zelfmoordcijfers bij Vlaamse jongeren zijn angstaanjagend. Als je ze vergelijkt met andere Europese landen doen we het niet goed. Dan vraag je je toch af waarom het beleid daar geen prioriteit van maakt? Waarom blijft het zo'n taboe? We vonden dat we er niet buiten konden: psychisch welzijn – dat uiteraard veel breder gaat dan zelfmoordcijfers – moest op onze agenda.' Met 50.000 werkloze jongeren op de Vlaamse teller was ook 'werk' een logische keuze. Besparingen op jeugd: idem. Het is nog altijd crisis, 'bespa-

ren' is een van de meest gebruikte woorden in de politieke wereld en ook de jeugd deelt in de klappen. De Vlaamse Jeugdraad wil aantonen dat besparen op jeugd een hypotheek legt op de toekomst. 'En onder de noemer 'beleidsparticipatie' valt onder meer het debat rond stemrecht vanaf 16. Jongeren die inspraak willen in het beleid moeten die kans krijgen, vinden we. Maar 16-jarigen die niet wakker liggen van politiek mogen de verkiezingen ook niet zonder meer in de maag gesplitst krijgen. Vandaar dus stemrecht, geen stemplicht.'

DE TOEKOMST STAAT OPEN

Over enkele weken begint Dube aan een nieuwe fase in haar leven. 'Ik ga voortstuderen, maar ik weet nog niet precies in welke richting. Tot voor kort leken exacte werenschappen me een logische keuze, maar nu ik zozeer bezig ben met de Vlaamse Jeugdraad zijn meer sociale richtingen opeens ook valabele opties.'

Ook haar verdere toekomst staat nog helemaal open. 'Over drie jaar, wanneer mijn voorzitterschap bij de Vlaamse Jeugdraad afloopt, zou ik graag tevreden kunnen terugblikken en zeggen: *mannen, dat hebben wij hier goed gedaan.* Ik zou het fijn vinden als ik mijn stempel kon drukken, niet alleen op de Vlaamse Jeugdraad, maar via de Jeugdraad op heel Vlaanderen. Dan lees je iets in de krant en weet je: achter de schermen heeft de Vlaamse Jeugdraad daarvoor gezorgd. Dat zou niet alleen voor mij prettig zijn, want de Jeugdraad draait tenslotte niet om Nozizwe, de Vlaamse Jeugdraad draait om alle kinderen en jongeren van Vlaanderen. Het is uiteindelijk voor hen dat je het doet.'

'Voor de nog verdere toekomst hoop ik in het algemeen dat ik goede beslissingen zal nemen en daar tevreden mee kan zijn. En als de dingen soms niet helemaal open zoals ik het graag zou willen, dan hoop ik dat ik snel weer op mijn beide voeten zal staan en weer doorga. Dat lijkt me sowieso een goede eigenschap: iemands kracht schuilt erin dat hij zichzelf weer kan rechtekken na een tegenslag. Weten dat ik dat kan, zou me heel blij maken.'

 www.vlaamsejeugdraad.be

 Lees 'de keuze' van Ines Minten op www.randkrant.be

Destelheide Dworp

Inspirerende omgeving

Het gaat Destelheide in Dworp voor de wind. Het centrum voor jeugd-, kunst- en cultuureducatie mag sinds kort pronken met het Quality Label van de Raad van Europa. En nog goed nieuws: de Vlaamse overheid investeert 4,3 miljoen euro in de renovatie van het vormingscentrum.

TEKST Tina Deneyer • FOTO Filip Claessens

Europa heeft ons uitgeroepen tot *uitmuntend centrum voor jeugdwerk*, vertelt Guy Uyttebroeck, directeur van Destelheide. 'We zijn het eerste jeugdcentrum in België dat het label krijgt. In heel Europa zijn er nog maar zes centra die aan de strenge standaarden van de Raad van Europa

voldoen. Het label is een beloning voor het harde werk van ons team de voorbije jaren. Daar mogen we trots op zijn.'

DIVERS PUBLIEK

Het publiek dat naar Destelheide komt voor vormingen, creastages en workshops is heel divers. 'Het gaat om organisaties uit het erkende jeugdwerk, hogescholen, bedrijven, artiesten en mensen uit het volwassenenonderwijs. Wij bieden hen lokalen voor hun activiteiten in een prachtige omgeving en dat spreekt duidelijk aan. Het aantal overnachtingen per jaar schommelt rond de 35.000. Jaarlijks serveren we meer dan 120.000 maaltijden.'

Destelheide is er de afgelopen jaren in geslaagd zich op de culturele kaart in Vlaanderen te zetten. Artiesten als Daan, Selah Sue, Flip Kowlier, Gabriel Rios en ook het Antwerpse theatergezelschap SKaGeN zijn er kind aan huis. 'Ook de wisselwerking met Brussel vinden we belangrijk. We werken nauw

samen met Brusselse artiesten, verenigingen en gezelschappen. We liggen met ons centrum in de prachtige groene Rand rond de hoofdstad en die nabijheid van Brussel willen we ten volle uitspelen.'

INTERNATIONAAL

Maar Destelheide kijkt verder. De Raad van Europa roemde het centrum bij de toekenning van het Quality Label omwille van zijn internationale focus en de manier waarop er aan kunsteducatie wordt gedaan. 'Wie hier een of meerdere dagen verblijft, kan gebruik maken van Dharts, onze eigen kunst-educatieve dienst', legt Lies Jacob van Dharts uit. 'Wij organiseren tentoonstellingen en try-outs van theater, dans- en muziekgroepen die hier te gast zijn. Met onze workshops proberen we ook de kunst en de kunstenaars in het centrum binnen te brengen. Onlangs gaf een van de danseressen van Ultima Vez, het dansgezelschap van Wim Vandekeybus, hier een masterclass en dat lokte mensen uit Hongarije, Ierland, Frankrijk en de Verenigde Staten.'

INFRASTRUCTUUR MODERNISEREN

'Destelheide bestaat nu 44 jaar', zegt Uyttebroeck. 'Onze werking heeft zich in die vier decennia altijd kunnen vernieuwen. Dat is jammer genoeg niet het geval voor onze gebouwen uit het begin van de jaren 70 (zie ook bouwwerk pg. 16). Op energievlak zijn ze een ramp. Ook de slaapvertrekken zijn verouderd. Daarom hebben we een masterplan opgesteld om onze infrastructuur te moderniseren. In een eerste fase willen we de gebouwen energiezuinig maken, in een tweede fase bouwen we een nieuw slaapblok.' Om die twee fases te kunnen realiseren, kreeg Destelheide 4,3 miljoen euro van Vlaams minister van Jeugd en Cultuur Sven Gatz (Open VLD). 'Het masterplan waarin deze renovaties en nieuwbouw passen, zal Destelheide bestendigen als een plaats waar jeugd, onderwijs, cultuur en Brussel samenkomen. Ik ben blij dat over enkele jaren veel jongeren, hun begeleiders en creatieven uit Vlaanderen en Brussel van deze nodige renovaties in een van de kroonjuwelen van onze Vlaamse jeugdinfrastructuur zullen kunnen genieten', zegt minister Gatz. Dat klinkt als muziek in de oren van directeur Uyttebroeck. 'Destelheide moet dankzij het masterplan opnieuw worden wat het moet zijn: een hedendaags centrum voor jeugd- en cultuureducatie waar een kunstzinnige bries waait.'

i Meer info over het vormingscentrum Destelheide in Dworp en de activiteiten die er plaatsvinden, vind je op www.destelheide.be

Beschouwingen vanuit vogelperspectief

FILM

Wist je dat deze Zweedse film geïnspireerd is op het schilderij *Jagers in de sneeuw*? Het is werk uit de 16e eeuw van Pieter Bruegel de Oude waarop je een paar zwarte vogels ziet die in de kruin van een boom mensen in een winterlandschap in de gaten houden. Het was inderdaad dit tafereel dat de Zweedse regisseur, **Roy Andersson**, aan het denken zette: wat zouden die vogels vinden van die vreemde schepsels met de naam 'mens' die allerlei rare dingen doen? Het werd het uitgangspunt voor de film, die het sluitstuk vormt van een trilogie waarin het armzalige, tragikomische menselijke bestaan treffend in beeld wordt gebracht. Het verhaal gaat over twee verkopers die allerlei fopartikelen aan de man proberen te brengen. In hun treu-

rige bestaan komen ze in de vreemdste en soms meest absurde situaties terecht. Het perfecte kader om de erbarmelijke staat van onze menselijke realiteit te illustreren. Het knappe aan de film is dat je situaties gepresenteerd krijgt die heel herkenbaar zijn, maar die tegelijkertijd benaderd worden alsof de maker vanop een zeer grote afstand het menselijk handelen observeert. Hierdoor krijg je haast surrealistische tafereelen. Je kan ze vergelijken met levende schilderijen die binnen één kader erin slaagen om het absurde, het pijnlijke en het ironische van ons bestaan te vatten. •ND

ZO • 9 SEP • 20.00

A pigeon sat on a branch reflecting existence

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

De wereld van de stem

VORMING

CC de Meent start in september met Foyerlezingen, vijf in totaal gespreid over het hele seizoen. Thema's zijn: de kinderen in onze samenleving, trouwen in de wereld, kunst en humor in cartoons. Voor de inleiding in september zorgt **Magali Mayenne**, die het over het stemgebruik in de opera heeft. Haar keuze is geen toeval, want een maand later staat het cultuurcentrum helemaal in het teken van de opera. Dan komt de sopraan Magali Mayenne nog eens naar de Meent om samen met de bas-bariton **Jean-Guy Devienne** liederen en duetten van Robert Schumann te vertolken. **Muziektheater Transparant** presenteert, samen met de veelzijdige wereldberoemde sopraan **Claron McFadden**, een intimistische muziekvoorstelling in het kader van *JazzLab Series*. Het slot is voor niemand minder dan de **Staatsopera van Tatarstan** met *Aïda*, de meest populaire opera van Giuseppe Verdi. Alle ingrediënten van de grote opera brengen de Russen mee: solisten, koor, orkest, kostuums en decor. Magali Mayenne voert de luisteraars met haar lezing in de foyer naar de wereld van de stem. Ze weet waarover ze spreekt: na haar studies aan het conservatorium van Bergen zong ze onder meer in de drie operahuizen die ons land rijk is (De Munt, Opera Vlaanderen en Opéra de Wallonie). •MC

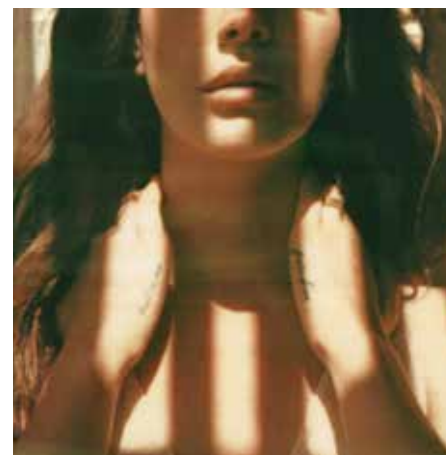
DI • 29 SEP • 19.30

Stemgebruik in de opera

Magali Mayenne

luisterlezing

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

© EMILBAZAR

Een zanger voor alle seizoenen

MUZIEK

In tegenstelling tot wat zijn naam misschien doet vermoeden, maakt singer-songwriter **Jonas Winterland** muziek voor alle seizoenen. Na zijn doortocht langs de festivals krijg je in Tervuren opnieuw de kans om de man van Merchtem zijn intieme liedjes in een intimistisch kader te horen spelen.

Nederlandstalige popmuziek zit in de lift. Denk maar aan het succes van artiesten als Buurman, Hannelore Bedert, Senne Guns, Het Zesde Metaal, Yevgeni of Mira. Toch gebeurt het niet alle jaren dat er een talent van het kaliber van Jonas Winterland zijn plaats opeist. Als je zowel de kwaliteit van de teksten als van de composities in rekening brengt, is hij wellicht de kroonprins van het Nederlandstalige lied.

Winterland – met zo'n naam kom je natuurlijk al een heel eind als singer-songwriter – is een West-Vlaming die via Leuven net in Merchtem is beland. Hij debuteerde in de winter van 2013 pas op zijn dertigste, maar dan wel meteen met een plaat die de critici kon bekoren. Een lange weg langs de poëzie, wat eerste schetsen op de gitaar, en een schrijfcursus bij wijlen Bram Vermeulen, leidde uiteindelijk tot de eerste langspeler *Mensen zijn gemaakt van dun papier*. Aan het titelnummer van die cd werkte niemand minder dan Raymond van het Groenewoud mee, nadat Winterland hem in zijn allerminst misplaatst enthousiasme een demo van het nummer had opgestuurd. Ook op de rest van de uitgekledde debuutplaat toont Winterland zich zeer kwetsbaar. Zijn stem klinkt heel fragiel en zijn persoonlijke teksten komen zonder de filter van de vreemde taal wel erg dichtbij. Maar zoveel authenticiteit kon het publiek best smaken. Singles als *Altijd halverwege* of *Naar het licht*,

Concerts populaires

MUZIEK

150 jaar geleden startte de Belgische componist Adolphe Samuel in Brussel zijn *Concerts populaires*. In het Paleis voor Schone Kunsten gingen werken van Stravinsky en Prokofjev in première en componisten als Strauss, Rimski-Korsakov of Grieg woonden er concerten bij. Zo'n jubileum mag natuurlijk niet onopgemerkt voorbijgaan. *Bozar Music* opent zijn feestseizoen dan ook met een groots muziekfeest. 'De Concerts populaires evolueerden via een tussenstap als Filharmonische Vereniging tot Bozar Music', vertelt directeur Paul Dujardin. 'We zitten nog altijd op de lijn van meer toegankelijkheid en openheid. Niet alleen het publiek wordt talrijker en kleurrijker, ook de programmering wordt breder.' De *Bozar Music Opening Night*, waarmee het jubileumseizoen van start gaat, bevestigt dat.

© MARK SCHUCK

Via crucis

Met deze gewaagde seizoensopener willen de organisatoren tot diep in de nacht de grenzen tussen stijlen en disciplines doorbreken: het **European Youth Orchestra** verbindt improvisatie en sampling. **Vienna remix** stelt een elektro-versie van Mozart voor en *Via crucis*, één van

de laatste werken van Liszt, wordt *verwerklijkt* in een installatie. •MC

ZA • 19 SEP • 18.00
Music opening night/ 150e seizoen
 Brussel, Bozar, www.bozar.be

niet gespeend van aanstekelijke melodieën en arrangementen, werden dan ook regelmatig op de radio gedraaid. Begin 2014 volgde een nominatie voor de MIA's in de categorie voor beste Nederlandstalige album. In januari van dit jaar volgde dan Winterlands tweede plaat *Zwaartekracht en andere verzinsels*, die al de goede verwachtingen probleemloos inlost. Voor deze plaat deed Winterland beroep op producer Jo Francken van onder meer Gabriel Rios en Triggerfinger, waardoor de liedjes nog iets warmer, eleganter en aanstekelijker klinken. De plaat bevat singles als *De jaren van verstand* ('Op de school van het leven val ik door de mand') en *Dokter alstublieft* over de zoektocht naar geluk. In het knappe nummer *Het meisje uit het lied*, brengt Winterland met gezond zelfbewustzijn hulde aan 'de vrouwen achter' Mia, Suzy en Irene, de iconische drievuldigheid uit de liedjes van de Nederlandstalige voorbeelden Gorky, Noordkaap en De Mens. 'Mia heeft het licht

gezien, maar als ze nu de afwas doet, dan doet ze dat alleen. Ze zit gevangen in een lied', schreef Winterland amper enkele maanden voor Luc De Vos zelf de afdrooghanddoek wierp.

Wie meer wil weten over zijn liedjes kan trouwens terecht op Winterlands website, waar de Germanist zelf tekst en uitleg geeft. Zo leer je dat hij wel eens de laatste trein mist op Brussel-Zuid, dat Gerard Reve een van zijn favoriete schrijvers is en dat hij al een aantal jaren last heeft van oorsuizingen. Ondertussen is de concertagenda van Winterland goed gevuld. Na doortochten op de Gentse feesten en Dranouter is nu Tervuren aan de beurt. Live neemt Winterland behalve zijn gitaar ook pianist **Jan Borré** en celliste **Renke Van Impe** mee. • MICHAËL BELLON

20 • 13 SEP • 20.00

Jonas Winterland

Tervuren, GC Papebloek, 02 766 53 47

De planten**babbelaar**

THEATER

Wat dacht je van een theatterondleiding in de Plantentuin van Meise? Deze keer niet onder begeleiding van een traditionele gids die de tropische pracht van duizenden planten toelicht, maar onder de vleugels van een acteur die in de huid van een plantkundige kruipt en je meesleept naar een tijd waarin dieren en planten nog spraken. Hij nodigt je uit om op verkenning te gaan en neemt je mee naar een oord waar de ene ontdekking na de andere volgt. Hij speelt de rol van een wetenschapper die net van een buitenlandse expeditie teruggekeerd is en je met allerlei verhalen doet wegdromen. Wat begint met een vraag zoals 'Wat aten de dino's?' of 'Hoe zagen de planten er in het steenkoeltijdperk uit?', mondt uit in een verrassend verhaal. Zijn uitleg is doorspekt met zoveel fantasie dat je haast gaat twijfelen of zijn wetenschappelijke informatie wel klopt. Dat is precies het spanningsveld dat de acteur weet op te roepen. Hij beheerst de kunst je te doen geloven dat hij je op het verkeerde been zet om je even later te doen inzien dat hij het toch bij het rechte eind heeft. Het idee om wetenschap via een acteur aan de man te brengen, is van **Lucas David** van **Cirque Végétal**. Het concept levert je niet

alleen 40 minuten amusement op, maar ook een ervaring waar je iets van opsteekt. • ND

5 EN 6 SEP • 16.00 EN 18.00

De Plantenbabbelaar

Cirque Végétal met Lucas David
Meise, Plantentuin,
02 260 09 70

Liefde

voor publiek

In 1966 schreef de Duitse auteur **Peter Handke** de klassiek geworden eenakter *Publikumsbeschimpung*. Dat was niet echt een toneelstuk, maar eerder een anti-toneelstuk, waarin de 'acteurs' niet spelen maar spreken, en het publiek rechtstreeks duidelijk maken dat ze geen aangenaam avondje theater hoeven te verwachten. Naar het einde toe wordt het publiek zelfs het voorwerp van een reeks verwijten. In een tijd waarin het theaterpubliek nog niet veel gewoon was, schopte het stuk schandaal. Vandaag is het publiek meer gewoon, maar dreigde het soms het contact met de theatermakers wat kwijt te raken. Daarom veranderden choreografe **Nicole Beutler**, toneelschrijfster **Magne Van den Berg**, en zes jonge spelers van het Leuvense **FABULEUS** en het Nederlandse **NBprojects** helemaal van toon. De publiksbeschimping werd een *Liefdesverklaring*: een lofzang aan het theater, aan het publiek en aan de chemie die tussen acteurs en toeschouwers kan ontstaan. De zes zetten daarvoor al hun jeugdige en breekbaar enthousiasme in, maar verbazen ook door hun pril spel- en dans talent dat op de elektronische beats van DJ/componist **Gary Shepherd** volledig tot zijn recht komt. De jury van het Theaterfestival riep *Liefdesverklaring* dan ook uit tot een van de beste producties van het voorbije seizoen. '*Liefdesverklaring* is niet zomaar een dwarse repertoirebewerking, wel een stevige voet tussen de draaideuren waarin zoveel andere producties over het kunstenaarschap zichzelf kapot ironiseren. Een visitekaartje voor het theater.' • MB

WO • 30 SEP • 20.00

Liefdesverklaring (+14j)

FABULEUS en NBprojects

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Doos vol kunst

DWORP Destelheide is al meer dan veertig jaar een toonaangevende plek waar jongeren hun artistiek ei kwijt kunnen. Het vormingscentrum kreeg voor zijn uitmuntende werking onlangs een award van Europa (zie ook het artikel op pg. 12). Vanuit de vrije expressiegedachte rezen in de jaren 60-70 de eerste cultuurcentra als paddenstoelen uit de grond en kregen ook jeugdeducatie en -emancipatie een enorme boost. Jongeren waren de toekomst! Samen met bezieler August J. Bal dokterde architect Paul Felix een concept uit dat niet enkel architectonisch en functioneel was, maar ook een katalysator voor een maatschappelijk project. Het ontwerp werd, in de lijn van de Bauhausfilosofie, gereduceerd tot de essentie in vorm en kleur met heldere, sobere ruimtes, als het ware een lege doos waarin creatieve expressie en de groepsdynamiek optimaal kunnen plaatsvinden. In 1971 opende een modern en gedurfd gebouw van beton, hout en glas zijn deuren. Met drie lineair geschikte paviljoenen legt het zich in de breedte in de omliggende oase van groen. Deze drie-eenheid biedt ruimte voor ateliers en workshops, voor voorstellingen en expo's en met zijn restaurant en de wooneenheden voor samenleven. Door de minimale architecturale ingreep en de grote raampartijen die op de groene vallei uitkijken, vloeien cultuur en natuur naadloos in elkaar over. Hier kwamen jongeren in een fantastische, modernistische biotoop terecht, *out of time and space*. Een nieuw masterplan met een update aan de huidige noden staat op stapel om Destelheide zuurstof te geven voor de volgende generaties van aanstormend artistiek talent. • TDW

De kronkelige weg tussen Rand en Brussel

THEATER

Het is de culturele centra van Strombeek/Grimbergen en Dilbeek menens met hun voornemen om de grenzen tussen Brussel en de Rand te verkennen. Zo grijpen ze alvast hun medewerking aan het Theaterfestival aan voor een wandelende 'Assemblée' van stadscentrum naar Strombeek. En dat is nog maar het begin.

Naar aanleiding van hun veertigste verjaardag voerden CC Westrand en CC Strombeek in 2013 een uitgebreid zelfonderzoek naar de sociaal-artistieke rol die voor hen is weggelegd als voormalige poortwachters van het Vlaamse hinterland aan de rand van de grote stad. Conclusie was dat de Noordrand waarin CC Westrand en CC Strombeek opereren door de toenemende verstedelijking dezelfde maatschappelijke kenmerken (internationalisering, taaldiversiteit,...) vertoont als Brussel, en dat de twee culturele centra dus eigenlijk bin-

nen één en dezelfde culturele ruimte werken als de Vlaamse cultuurhuizen in Brussel – zij het vanuit een eigen perspectief.

CC Westrand en CC Strombeek bouwen nu concreet verder op dat inzicht. Om te beginnen zijn beiden dit jaar partners van het jaarlijkse Theaterfestival dat de beste Vlaamse en Nederlandse theaterstukken van het afgelopen seizoen naar Brussel brengt. Zo wordt in Strombeek op 5 en 6 september *The Civil Wars* van **Milo Rau** hernomen. Dat evenement wordt aangegrepen om samen met het Theaterfestival en de denktanks Brussels Academy, De Zendelingen, en Crosstalks een nevenactiviteit op te zetten. *Anderzijds, Assemblée over grenzen op de grens* krijgt de vorm van een gezamenlijke wandeling die in de voormiddag begint aan het Festivalcentrum in het Kaaitheater en 's avonds eindigt in CC Strombeek. Onderweg zorgen deskundigen en artiesten (**Roel Heremans, Bart Lodewijks, Lieven De Caeter, ...**) voor interventies die informatief zijn of de discussie aanwakkeren. Er staat ook een picknick op het programma en de deelnemers springen ook

even op het openbaar vervoer. De route loopt langs de burgerinitiatieven Allée du Kaai en Parckfarm, langs kunstinitiatieven in de Modelwijk, langs de op stapel staande infrastructuurwerken op de Heizel, om rond 17 uur te eindigen in Strombeek waar net voor de theatervoorstelling nog een keynote speech wordt gehouden in het decor van The Civil Wars.

Maar ook na die dag blijven de artistieke actoren in Brussel en de Rand elkaar besnuffelen. In het najaar organiseren Westrand, Strombeek en partners nog een reeks *RandstadLABS*, waarin de vraagstukken die in de Assemblée naar boven kwamen verder worden onderzocht. Van oktober tot maart volgt elke maand een filmavond rond het thema, in het voorjaar een *Open Tafel* met presentaties van inwoners van Strombeek en Dilbeek over hun leven in de Rand, en in maart een *Try-out Festival* in Groot-Bijgaarden met voorstellingen, performances en debatten over de grensproblematiek. Op dat laatste worden ook resultaten getoond van de artiesten die CC Westrand in residentie heeft in het kader van zijn project

Horror van Jakob Ahlbom

Brusselstraat. Brusselstraat is genoemd naar de straat in Groot-Bijgaarden die de link tussen stad en Rand verzinnebeeldt. Bij de artiesten in residentie hoort het internationale en multidisciplinaire danscollectief **IfHuman** dat gevestigd is in Brussel. Dat zal regelmatig op het podium van Westrand te zien zijn en ook samenwerken met de Dilbekenaren. Ook **Emmanuel Bayon**, die eerder opereerde als poëtische activist in Brussel, Aalst, en Sint-Agatha- Berchem komt voor inter-

venties naar Dilbeek. De Anderlechtse cineast **Peter Germis** documenteert samen met studenten Brusselstraat op video. • MICHAËL BELLON

ZO • 6 SEP • 11.00

Anderzijds

Assemblee over grenzen op de grens
Vertrek: Festivalcentrum Theaterfestival,
aankomst: Grimbergen, CC Strombeek,
02.263 03 43

Zingende vinken

MUZIEK

Op 25 september opent GC de Kam in Wezembeek-Oppem zijn nieuwe cultuurseizoen met een knaller in drievoud. Niemand minder dan de **zusjes Vinken** geven dan het beste van zichzelf. Elisabeth, Gabriëla en Alexandra Vinken doen misschien een belletje rinkelen, want door hun deelname aan het VTM-programma *The Voice van Vlaanderen* werden ze in 2011 eventjes wereldberoemd in Vlaanderen. 'Dit soort concerten voor een betalend publiek doen we eigenlijk niet zo vaak', zegt Elisabeth Vinken. 'We zijn heel realistisch in alles wat we doen. Zo hebben we alle drie een vaste baan buiten het zingen om.' In de Kam brengen de Vinken-zussen hun beproefde succesrecept: een verzameling gekende songs, maar dan anders. 'Mensen herkennen en herontdekken bij ons nummers die we in een nieuw kleedje steken. We doen bijvoorbeeld *Stand By Me* van Ben E. King, maar ook een aantal nummers van Ed Sheeran bijvoorbeeld.' • MC

VR • 25 SEP • 20.00

Finches

Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

Wereldcreatie voor viool

KLASSIEK

CC Westrand in Dilbeek kiest voor de opening van zijn concertreeks met klassieke muziek, twee topmusici uit: violist **Guido De Neve** en pianist **Jan Michiels**. De aandacht in het programma gaat vooral naar de wereldcreatie van de vioolsonate *E poi torna alla luce* van hun collega **Robert Groslot**. 'Ik schreef de sonate in opdracht van Guido De Neve', zegt Groslot. 'Ze bestaat uit vijf delen en doet aan een suite te denken, maar het is wel een sonate die naar het gedicht *Il Porto sepolto* van Giuseppe Ungaretti refereert. Naar mijn gevoel is deze vioolsonate het beste wat ik tot nu toe schreef.' Groslot, ooit laureaat van de Koningin Elisabethwedstrijd, maar nog meer bekend als dirigent van de *Night of the Proms*, is niet alleen een dirigent van onder meer zijn eigen orkest *Il Novecento*, maar ook pianist. Hij geeft les aan het Antwerpse conservatorium en is naar eigen zeggen steeds meer een componist. Naast zijn wereldcreatie – hij zal zelf in Dilbeek aanwezig zijn – vertolken Guido De Neve en Jan Michiels ook nog de *Suite Italienne* van Stravinsky en de vioolsonate van Franck. • MC

VR • 25 SEP • 20.30

Stravinsky, Groslot & Franck

Guido De Neve en Jan Michiels
Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

Nieuwe kijk op

de School van Tervuren

EXPO

In Museum M in Leuven kan je tot 13 september de expo *Plein Air. De School van Tervuren* bezoeken (zie ook *RandKrant* juni 2015). Het is een selecte keuze van werken uit de collectie van het Hof van Melijn in Tervuren. In Tervuren kan je ondertussen terecht op de expo *De School van Tervuren* met werken die nog maar zelden tentoongesteld zijn. Het geeft een nieuwe kijk op de School van Tervuren.

Het Hof van Melijn was ooit een typische Brabantse hoeve. Vandaag is het gebouw het gemeentelijk museum van Tervuren waar men het rijke verleden van deze gemeente koestert en deelt met de buitenwereld. Tot 20 september loopt er een bijzondere tentoonstelling over de schilderijen van een groep kunstenaars uit de School van Tervuren. 'We vonden het een ideaal moment om nu met deze werken naar buiten te komen. Enerzijds omdat de School van Tervuren ongeveer 150 jaar bestaat, anderzijds omdat we in tal van private collecties nog heel wat pareltjes hebben ontdekt', zegt Herman De Vilder, curator van de tentoonstelling.

Wat heeft deze tentoonstelling te bieden? Naast een schilderijenmuur waarop tientallen werken worden gepresenteerd zoals dat in de 19e eeuw de gewoonte was, zijn er ook een aantal zeer grote werken waar je niet naast kan kijken. Zo is er het indrukwekkende werk *Korenoogst* van **Jules Montigny**. Dit schilderij vertelt ons niet alleen dat de kunstenaar ervan hield levensechte en landelijke taferelen te schilderen; het toont je vooral dat hij oog had voor detail. De rode halssnoeren die de trekpaarden droegen zijn hier een sprekend voorbeeld van. 'De School

van Tervuren heeft de Belgische schilderkunst een belangrijke impuls gegeven. Het is duidelijk dat deze kunstenaars de tijd van stillevens, Bijbelse taferelen of statige portretten achter zich hebben gelaten. Zij wilden iets nieuws. De natuur en het leven in de natuur inspireerden hen. Ze trokken met de schildersezels naar buiten en werkten in openlucht. Het was een ideaal kader waarin ze het natuurlijke licht zo realistisch mogelijk konden weergeven. Zij werden dan ook de voortrekkers van de vernieuwende 19e-eeuwse landschapsschilderkunst.' De kunstenaars leefden in de tijd waarin de verftube werd uitgevonden. Concreet betekende dat ze hun olieverf niet langer in een varkensblaas hoefden op te slaan. Hierdoor werd het voor hen praktisch mogelijk om hun atelier in te ruilen voor een werkruimte in de vrije natuur. 'Het is opvallend hoe deze kunstenaars volgens dezelfde methoden en met dezelfde middelen werkten. Toch herken je duidelijk de persoonlijkheid van elk van hen doorheen de werken. Bij **Joseph Coosemans** valt vooral de realistische benadering op. In de werken van **Hippolyte Boulenger** daarentegen ervaar je sterk zijn eeuwig zoektocht naar het licht. **Edouard Hubert**

onderscheidt zich dan weer door de poëtische sfeer in zijn schilderijen. En **Jules Montigny** was een meester in het schilderen van dieren. Hij zette ze op doek met oog voor allerlei anatomische details.'

Bij een heel aantal van de tentoongestelde werken herken je duidelijk welke plekken in Tervuren de kunstenaars inspireerden. De landelijke taferelen met de landbouwers van toen mogen weliswaar verdwenen zijn, de mooie natuur is er gelukkig nog steeds. De Vilder besluit: 'Wij organiseren regelmatig een wandeling langs het School van Tervuren-pad waar we halt houden bij de plekken die je op deze schilderijen herkent. Het is vooral de combinatie van natuur en cultuur die onze bezoekers weten te waarderen. Een combinatie die ook mij al jaren fascineert en me aanzette tot het schrijven van enkele boeken en talrijke artikels over deze school.' • NATHALIE DIRIX

TOT 20 SEP

De School van Tervuren

werken uit privécollectie

Tervuren, Hof van Melijn, 02 767 60 78

De Vrienden van de School van Tervuren nodigen de lezers van *RandKrant* uit op een gratis rondleiding op zaterdag 12 september om 11.00 uur. Stuur je naam, voornaam, moedertaal (voor anderstalige gidsen) en mailadres naar randkrant@derand.be.

GRATIS!

PODIUM

THEATER

5 EN 6 SEP • 16.00 EN 18.00

De Plantenbabbelaar

Cirque Végétal met Lucas David
Meise, Plantentuin, 02 260 09 70

ZO • 6 SEP • 14.00

Anderzijds

Assemblee over grenzen op de grens
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 13 SEP • 14.30

Abigail's party / De surboum van Cindy

Brussels Volkstejoeter
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 25 SEP • 20.30

Ik moet beter luisteren

Nele Bauwens
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 26 SEP • 20.15

Moord op de Oriëntexpress

Logeio theaterproducties
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KIDS

VR • 25 SEP • 20.00

Filmn8 voor tieners

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 27 SEP • 15.00

Krabat, meester van de zwarte molen (+8j)

Ulrike Quade Company
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO • 27 SEP • 15.00

Nova Zembla, vaar wel (+10j)

Kinderenvandevilla
Vilvoorde, op locatie: Steenkaai,
02 255 46 90

WO • 30 SEP • 20.00

Liefdesverklaring (+14j)

fABULEUS en NBprojects
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 1 OKT • 14.00 EN 20.00

Een perfect huwelijk

De Komediecompagnie
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

HUMOR

WO • 23 SEP • 20.30

Man van de wereld

Steven Goegebeur
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

LITERATUUR

VR • 4 SEP • 20.00

Duvelsverzen

met o.a. Joke van Leeuwen, Esmé Bos,
Bart Voet
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 13 SEP • 20.00

Jonas Winterland

Tervuren, GC Papeblok, 02 766 53 47

VR • 18 SEP • 20.30

The Doors

hommage
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR • 18 SEP • 20.30

De parels en de zwijnen

Rick De Leeuw
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 19 SEP • 20.30

Arno & the European Peace Collectif

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 19 SEP • 20.00

Hannelore Bedert

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaal-
hoeve, 02 381 14 51

MA • 21 SEP • 15.00

Het collectief geheugen

Free Souffriau
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

DO • 24 SEP • 14.00

Nicole & Hugo: best of

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Günther Neefs & VRT Big Band

DO • 24 SEP • 20.00
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA • 26 SEP • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Isolde et les Bens

DO • 24 SEP • 20.30

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 27 SEP • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 25 SEP • 20.00

Finches (de zusjes Vinken)

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZA • 26 SEP • 20.30

Levenslappen & smartliederen

Jan De Smet, Lien Van de Kelder e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA • 28 SEP • 20.00

Pure Irish Drops

Asse, 't Smiske, 02 306 68 55

WO • 30 SEP • 20.30

Jan Leyers zingt

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KLASSIEK

ZO • 13 SEP • 11.00

Quartz Ensemble & Ingrid Procureur

Meuzegem,
Onze-Lieve-Vrouw Boodschapkerk,
02 892 24 40

VR • 25 SEP • 20.30

Stravinsky, Grosloc & Franck

Guido De Neve en Jan Michiels
Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

ZA • 19 SEP • 18.00

Music opening night/ 150e seizoen

Brussel, Bozar, www.bozar.be

JAZZ

DO • 24 SEP • 20.30

Donato Cocca Quartet

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 25 SEP • 10.15

Le peuple silencieux

Loriers, Postma & Aerts
Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO • 27 SEP • 14.00

Jazz met Pit: festival!

Dixielandband, Who Cat, The Rhythm
Junks, e.a.
5 locaties, vertrekpunt:
Koloniënpaleis in Tervuren

DE PLANTENBABELAAR (5 EN 6/9)

IK MOET BETER LUISTEREN (25/9)

HOMMAGE THE DOORS (18/9)

FILM

DI • 8 SEP • 20.30
Woman in gold
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 9 SEP • 20.00
A pigeon sat on a branch reflecting existence
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO • 13 SEP • 20.00
Bloed, zweet en tranen
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 15 SEP • 20.30
Amy
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO • 17 SEP • 15.00 EN 20.00
Le Meraviglie
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

DI • 22 SEP • 20.30
Que viva Einstein
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 20 SEP • 20.00
Lee & Cindy C
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 21 SEP • 20.30
Mad Max: Fury Road
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 22 SEP • 20.30
Que viva Einstein
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 25 SEP • 14.00 EN 20.00
Image
 Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 27 SEP • 20.00
King's Garden
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 28 SEP • 20.30
Far from Madding Crowd
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

MA • 28 SEP • 20.30
Once upon a time in Anatolia
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 29 SEP • 20.30
Infinitely Polar Bear
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

EXPO

7 TOT 20 SEP
Uitstekende kunst
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

TOT 13 SEP
De Belgen
 een onverwacht modeverhaal
 Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 13 SEP
Plein Air, De School van Tervuren
 Leuven, museum M, www.leuven.be

17 SEP TOT 4 OKT
Leraarstentoonstelling kunstacademie
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

18 TOT 27 SEP
Hommage aan Karlos De Wilde
 Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 371 22 62

TOT 20 SEP
De School van Tervuren
 werken uit privécollectie
 Tervuren, Hof van Melijn, 02 767 60 78

TOT 13 SEP
Kabinetten I: Sofie Muller & Marjolijn Dijkman
 Drogenbos, FeliXart, www.felixart.org

25 SEP TOT 4 OKT
Hedy Rutsch
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

TOT 31 OKT
André Depreter en Luc De Vogelaere
 fotografie
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 8 NOV
Twice Upon a Castle
 Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek, www.kasteelvangaasbeek.be

VORMING

WO • 23 SEP • 20.00
Libië
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

ZA • 26 SEP • 14.00
(F)re(e)cycle
 Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 29 SEP • 19.30
Stemgebruik in de opera
 Magali Mayenne
 luisterlezing
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO • 30 SEP • 20.00
Meer dan ooit Europa
 Herman Van Rompuy
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

OP STAP

ZO • 13 SEP • 14.00
Vernieuwde Jan Van Ruusbroecwandeling
 Hoeilaart, Bosmuseum, www.ngz.be

VARIA

DI • 1 SEP • 20.00
40-jarig jubileum dansschool Walkiers
 gratis proefles en glas cava
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Ezelsoor (+6j)
 Boekenkafteest
WO • 2 SEP • 14.00
 Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06
 Wezembeek-Oppem, GC de Kam, 02 731 43 31
 Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24
 Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40
 Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51
 Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51
 Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60
VR • 4 SEP • 15.30
 Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma, 02 371 22 62
ZA • 5 SEP • 14.00
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
ZA • 5 SEP • 10.00
 Zellik, bibliotheek, 02 456 01 60

ZO • 6 SEP • 8.00
Gordelfestival: topdag
 Verschillende locaties, www.gordelfestival.be

ARNO & THE EUROPEAN PEACE COLLECTIF (19/9)

FAR FROM MADDING CROWD (28/9)

IMAGE (25/9)

LE MERAVIGLIE(17/9)

11 TOT 13 SEP

BesteBuren Tuinfestival

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ZO • 13 SEP

Les Violettes

Open Monumentendag
Tervuren, kazerne Panquin,
www.tervuren.be

VR • 18 SEP • 19.30

Bonte avond

opening night
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 19 SEP • 20.00

Wijdegustatie

Les Amis de la Bourgogne
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO • 20 SEP

Camera Obscura

Theater Tieret
Asse, centrum, 02 456 01 60

ZO • 30 SEP • 20.00

Trekpaardendag

met Ketnetband
Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

Voor meer activiteiten in
de Rand zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je
op www.archeduc.be

Net gemist? Nou ja, drie maanden geleden ... We kijken even terug op onze editie van juni, want grote vakantie en een RandKrant die elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus wordt verdeeld. Wie onze vorige editie gemist heeft, kan zijn schade inhalen op onze website www.randkrant.be.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN JUNI?

'Nood aan stadsgewestelijk beleid'

'Door de anti-stedelijke opstelling van de elites in ons land en door de evolutie van de arbeidsmarkt ontbreekt een brede stadsgewestelijke benadering van gemeenschappelijke uitdagingen van stad en Rand', zegt Eric Corijn.

'Fijn om te zien dat je werk effect heeft'

Kristel De Vogelaere uit Kobbegem is obesitaschirurg. 'Ik voer vermageringsingrepen uit. Obesitas wordt wel eens de ziekte van de 21e eeuw genoemd. Ik merk inderdaad dat het probleem de laatste jaren toeneemt.'

'Live is het beste'

Akro is een naam in de Belgische hiphopwereld. Met de iconische rapformatie Starflam staat hij voor de derde keer op Couleur Café. 'Twintig jaar geleden was het not done om hiphop op de radio te draaien. Dat hebben wij veranderd.'

'Wandelen wordt nooit saai'

Robert Rimez uit Sint-Pieters-Leeuw is een gepassioneerd man. Met maar liefst 2.000 wandelkilometers per jaar op de teller kent hij de streek als zijn broekzak. Dat komt van pas wanneer hij wandelparcoursen uittekent voor het Gordelfestival.

EN VERDER IN RANDKRANT JUNI 2015 ...

Minder boswachters in het Zoniënwoud, Pierre Sonveaux uit Sterrebeek vindt middel tegen kanker, vlierbloesemsiroop: lente in de fles, het succes van de kringwinkels, op stap in Perk, en het verhaal van Shari Cupido en Byron Small, ...

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

Je vindt RandKrant ook in een aantal verdeelpunten.
Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be.

PLAK EEN STICKER EN WIN!

Ben je fan van RandKrant? RandKrant heeft promotie-stickers! Mooi en elegant, in blauw en rood. Om op je auto te kleven, of op je brooddoos, agenda, raam, laptop, fiets, scooter, WC-deur.

Wil je er eentje? Mail je adres naar randkrant@derand.be en wij sturen je de sticker. In de verdeelpunten vind je ze ook bij deze editie van september.

Mail ons een foto van waar je de sticker plakte en maak kans op gratis tickets of een boek! De winnaars worden op de site bekend gemaakt.

TREKPAARDENDAG (30/9)

© PHILIP CLAESSENS

Naar je eigen planeet

Als kind wilde Steven De Bruyn (°1968) ontdekker worden.

Vandaag kent iedereen hem als de harmonicavirtuoos en zanger van The Rhythm Junks, het trio dat hij vormt met Jasper Hautekiet (bas, zang) en Tony Gyselinck (drums). Drie generaties muzikanten met uiteenlopende parcours, samen een hecht team. 'Het verbaast me waar de groep ons overal al bracht. En de reis zit er lang niet op, we zijn echt nog aan het groeien.'

TEKST Ingrid Laporte • FOTO Filip Claessens

Beaten Borders heette het laatste album uit 2013. Letterlijk betekent dat: je grenzen verleggen, je buiten de betreden paden begeven. Je zou het kunnen zien als een manifest voor hun muzikale crossover. The Rhythm Junks spelen een jazzy blues met rock- en allerlei andere invloeden. Nu duiken ze de studio weer in. 'Nog steeds en zelfs meer dan vroeger is er die drang om een eigen wereld te creëren, eentje waarin je jezelf kan zijn en die met de jaren steeds persoonlijker wordt. Met elke plaat begin je vanaf nul. De sound die we willen, is broeierig maar zal deze keer meer opgewekt, energieke klinken. *It takes a while* is de voorlopige titel van

de release die begin 2016 gepland staat. We spelen de nieuwe nummers nu al in ons repertoire, dus binnenkort ook in Hoeilaart'.

Duurt het even voor een band die graag experimenteert en veel invloeden combineert om tot een eigen signatuur te komen? 'Da's een vraag voor iedereen, niet alleen voor muzikanten, namelijk hoe je omgaat met de veelheid rond je. Persoonlijk denk ik: hoe meer je meemaakt, hoe meer het je verrijkt. En toch kan iemand die in een afgelegen gebied woont en steeds dezelfde toonladders speelt net enorm authentiek zijn, een beetje zoals een diepgewortelde boom. Onze wereld vandaag biedt oneindig veel opties. Je moet selecteren. De eigenheid van

de Junks zit hem denk ik in het soort songs dat we schrijven, en in de unieke combinatie van drum, bass en mondharmonica. Er bestaan zo weinig andere bands. Ik hoor vaak: hoe kunnen jullie met z'n drieën zo vol klinken? Tegelijkertijd laten we graag voldoende open ruimte in onze muziek, omdat we plaats willen geven aan de fantasie van de luisteraar'.

VEHIKEL

'Harmonica spelen voelt voor mij heel natuurlijk. Ik wil graag op dezelfde manier zingen. Ik bezit niet meteen een grootse stem – het kleurenpalet dat ik met de mondharmonica besla, zal ik al zingend nooit bereiken. De stem is voornamelijk een vehikel om mijn teksten bij de mensen te krijgen. En... er is nog hoop! Leg de versie van *Nothing compares 2 U* door jazzzanger Little Jimmy Scott maar eens op. De mooie stem van de jonge Scott hoor je nu op zijn oude dag minder, maar het hoofdaccent ligt voortaan op de timing. Dit is het soort zangers dat mij kan pakken – hij vertelt een verhaal, hij neemt de tijd.' En inderdaad, het nummer klinkt hartverscheurend mooi.

OPEN BLIK

De Bruyn schrijft alle songteksten zelf. 'Ik doe dat hoe langer, hoe liever. Ik ben niet de man die naar singer-songwriters luisterde, de muziek leek me altijd belangrijker. Op een dag vertelde een vriend me hoe een van onze nummers hem door een zwarte periode had gehaald. Als woorden dat kunnen doen, wil ik er gerust wat meer aandacht aan besteden.' Of hij een bepaalde levensfilosofie wil doorgeven? 'Je hoort mensen vaak zeggen: leef elke dag alsof het de laatste is. Ik draai het liever om: elke dag leven alsof het je eerste is, met een open blik, onbeschreven. Toen ik in de ogen van mijn pasgeboren zonen keek, zag ik die blik. Daar schuilt een bepaalde soort van wijsheid in.'

Welke drie platen zou De Bruyn *far and beyond the stars* meesturen aan boord van een onbemand ruimteschip? 'Er zou zeker een album van Mulatu Astatke bij zijn omwille van de kracht van het versmelten van Ethiopische traditie met jazz, heerlijk trippen. Dan Miles Davis, voor zijn vrijheid. En ja... misschien toch iets van The Rhythm Junks. Weet je wat? Voor de gelegenheid zou ik speciaal een compilatie maken.'

20 • 27 SEP • 14.00

Jazz met Pit: festival!

Dixielandband, Michel Goossens, Who Cat, Filip Verneert en The Rhythm Junks
Verschillende locaties, vertrekpunt: Koloniënpaleis in Tervuren, www.jazzmetpit.be

3 | Sociale economie

De korte keten

Bio-boerderij Den Diepen Boomgaard in Grimbergen is met zijn vijftig werknemers een niet onbelangrijke speler in de sociale economie. Er staan tal van nieuwe projecten op stapel.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Samen met de renovatie van de historische hoeve en de nieuwbouw willen we nieuwe kansen scheppen voor de doelgroep die niet aan de bak komt op de gewone arbeidsmarkt', zegt Sara Heyvaert, coördinator van Den Diepen Boomgaard. 'In de sociale economie in de Rand is de werking van Den Diepen Boomgaard vrij uniek. Op een terrein van 2,5 ha telen we bio-groenten in open veld en in niet-verwarmde serres. Een ruim assortiment van groenten, fruit en andere bio-producten verkopen we in de eigen winkel. Daarnaast kunnen klanten een abonnement nemen op groentepakketten. Momenteel tellen we 300 abonnees. Vanaf vijf afnemers openen we een depot waar de pakketten kunnen worden opgehaald.'

VERNIEUWING

Den Diepen Boomgaard zoekt nieuwe locaties voor depots en experimenteert met nieuwe formules voor de verkoop van groenten en fruit. 'Onlangs zijn we gestart met onze webshop. Met de online verkoop mikken we op een nieuw doelpubliek dat geïnteresseerd is in losse verkoop. Verder promoten we *bedrijfsfruit* waarbij bedrijven bij Den Diepen Boomgaard een fruitmand bestellen voor hun personeel. Een aantal bedrijven gaat een stap verder en stelt een koele ruimte ter beschikking voor de pakketten van hun personeelsleden. Caterpillar in Grimbergen en Exxonmobil in Diegem zijn al actieve partners. In de toekomst hopen we meer bedrijven voor dit systeem van de korte keten warm te maken.'

FUSIE

Het nieuwe maatwerkdecreet op de sociale economie (zie Randkrant mei 2015) stelt ook Den Diepen Boomgaard voor grote uitdagingen. 'Om aan de normen van het nieuwe decreet te beantwoorden, bereiden we een fusie voor met de Beschutte Werkplaats TWI uit Sint-Lambrechts-Woluwe. Als erkend maatwerkbedrijf kunnen we maximaal genieten van de voorziene overheidssteun om onze sociale werkplaats verder uit te bouwen.'

'De voorbereiding van de fusie heeft positieve effecten op de uitbreiding van onze activiteiten', zegt Heyvaert. Zo doen we nu ook groenonderhoud in onderaanneming van TWI. Twee dagen per week onderhouden we de terreinen van verschillende waterzuiveringsstations van Aquafin en doen we groenonderhoud voor de sociale huisvestingsmaatschappij Inter-Vilvoordse; een belangrijke aanvulling

op ons veldwerk in de bio-boerderij. In een groenploeg moet je leren zelfstandig werken, verantwoordelijkheid nemen en doorwerken. Voor de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt zijn dit extra troeven.

NIEUWBOW

Vanaf september start Den Diepen Boomgaard opnieuw met kookactiviteiten. 'In afwachting van onze nieuwbouw kunnen we de keuken van Sint-Alexius gebruiken. We verwerken groenten die we niet kunnen verkopen tot eigen producten, zoals soep, pesto, (tomaaten)saus. Hierbij laten we ons adviseren door Hogeschool VIVES uit Roeselare, onder meer op het vlak van recepten en bewaarstechnieken. Voor de werknemers is de keuken een interessante leerschool. Ze leren omgaan met normen en regels en ze moeten hygiënisch werken.'

Den Diepen Boomgaard wil een professionele keuken onderbrengen in de nieuwbouw. 'Zodra die is gerealiseerd, willen we ook de winkelactiviteiten verruimen en van de winkel een echte ontmoetings- en belevingsruimte maken waar we een koffie, thee of soep met een snack uit de eigen keuken serveren. De nieuwbouw kan voor een nieuwe dynamiek zorgen. Dit jaar wordt de bouwvergunning ingediend in de hoop volgend jaar te kunnen starten met de bouw.'

i Je kan de nieuwbouw van Den Diepen Boomgaard sponsoren. Vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Info@diepenboomgaard.be

DE DIE KURZE KETTE

Der Bio-Bauernhof Den Diepen Boomgaard in Grimbergen ist mit seinen fünfzig Arbeitnehmern ein nicht unbedeutender Akteur in der Sozialwirtschaft. 'In de Rand ist die Funktionsweise von Den Diepen Boomgaard ziemlich einzigartig. Auf einem Gelände von 2,5 ha züchten wir Bio-Gemüse auf offenem Feld und in unbeheizten Treibhäusern. Wir verkaufen ein umfangreiches Sortiment an Gemüse, Obst und anderen Bio-Produkten im eigenen Laden. Daneben können die Kunden Gemüsepakete im Abonnement bestellen', sagt die Koordinatorin Sara Heyvaert. 'Vor kurzem haben wir mit unserem Webshop begonnen. Außerdem regen wir Unternehmen an, bei Den Diepen Boomgaard einen Obstkorb für ihr Personal zu bestellen. Wir haben eine direkte Verbindung zum Kunden. In Zukunft hoffen wir, mehr Menschen und Betriebe für dieses System der kurzen Kette zu gewinnen.'

Fietsen door Londerzeel tijdens Gordelfestival

Op stap met de fiets

Deze **opstap** doen we voor de gelegenheid per fiets. Aanleiding is de kersverse fietsroute *Landelijk Londerzeel*, die je tijdens het **Gordelfestival** van 6 september kunt ontdekken.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Tijdens het Gordelfestival is Londerzeel de zogenaamde focusgemeente, waar er allerhande activiteiten te beleven vallen. De familiale fietsroute Landelijk Londerzeel vertrekt aan het station Leireken in Steenhuffel. Langs het parkoers kan je kennismaken met verschillende interessante aspecten van de gemeente Londerzeel.

CULTUUR

Zo passeer je ter hoogte van de kerk van Londerzeel Sint-Jozef voorbij de plaats waar tot 1987 het geboortehuis van schrijver Gerard Walschap stond, op de hoek van het Gerard Walschapplein en de Sint-Jozefstraat. Door de

erbarmelijke staat ervan moest het worden afgebroken. Iets verderop, aan de Sint-Jozefstraat 44, bevindt zich het Gerard Walschap Gemeenschapscentrum dat een startpunt is voor onder meer het Soo Moeremanwandelpad en de Houtekietfietsroute, die je bij gelegenheid zeker eens moet aandoen.

GESCHIEDENIS

Onderweg kom je verschillende sites tegen, meestal echter niet toegankelijk, met een grote historische en/of culturele betekenis. Mooie voorbeelden daarvan vind je onder meer aan het kasteel Diepensteyn waarnaast brouwerij Palm is gevestigd. In het kasteel is een stoeterij waar de blonde variant van het Brabants Trekpaard wordt gekweekt.

Het kasteel Drietoren hoort toe aan de brouwersfamilie de Spoelberch, mede-eigenaars van het inmiddels tot een wereldimperium uitgegroeide AB Inbev. De gebouwen zijn getekend door de befaamde architect Hendrik Beyaert; het dateert uit 1786. Met de Koevoetmolen, op de grens tussen Londerzeel en Malderen, passeer je waarschijnlijk langs het in oorsprong oudste gebouw van de rit. Het gaat om een molen waarvan de eerste gegevens teruggaan tot 1390.

De startplaats van de route, aan het oude stationsgebouw van Steenhuffel (1882), was een tussenstation op de tramroute van Londerzeel naar Aalst. Nu is het een gewaardeerd fietscafé waar je rustig kunt afspannen tijdens de wandel- en fietstrajecten die je hier kunt vinden.

NATUUR

In het noordelijk deel van de fietsroute ligt het natuurgebied Marselaer dat in beheer is van Natuurpunt. Je vindt het om en bij de Marselaerdreef en de Waterwinningstraat, met ten noorden van Zavel (straatnaam) zelfs een heus speelbos. Het natuurgebied kent een grote biodiversiteit met veel bijzondere soorten, zowel van planten als van dieren. Een deel is goed toegankelijk, een deel moeilijk te betreden. Het staat bekend om enkele heel bijzondere zwammen zoals de bleke stippelsteelsatijnzwam (jawel), die enkel daar is te vinden, de sparrenspleetlip (tja), en de vlekige korstkogelzwam.

De planten moeten niet onder doen als je weet dat er onder meer het muizenstaartje en de klimopbremraap groeit, en stel je voor dat je zomaar tegen het dwergwratjesmos zou aanlopen. Alhoewel dit allemaal voer voor specialisten is, komen ook de geïnteresseerden in de

Roadtrip

Een vriend van mij wordt vijftig en vraagt zich af of het glas half vol is of half leeg. Hij gaat graag op reis, maar komt telkens ook graag terug naar huis en vraagt zich af of oost west thuis best is. Maar half vol of half leeg, zoals het klokje thuis tikt, werkt het soms op de zenuwen. Dus moet ook ik eruit, dat ongebreidelde gevoel van weggaan achterna. Wolk na wolk schuiven de wegen aan mij voorbij. Tot ik voor ik het weet voor mijn ouderlijk huis sta in de stad van mijn jeugd. Ik ben een zalm. Tegen de stroom in terug naar die jonge broedplaats. Om te checken of 'alles er nog is'. Om te constateren dat het er niet meer is zoals het was. Nooit meer zal zijn. Het laatste veld van de laatste boer is volgebouwd. Voortaan komt de prei van elders. Mijn school is een centrum voor algemeen welzijn geworden, de binnenspeelplaats een theaterzaal; dat is alvast een vooruitgang. De rivier volgt zijn eigenzinnige kronkelige weg, schuurt de bakstenen van de huizen millimeter voor millimeter verder uit. Sinds een aantal jaren kan je de stad ontdekken vanop het water, net zoals de Noormannen elfhonderd jaar geleden. Ik zit op het wandelpad aan de oever en denk aan onze buurman die 's zondags 's morgens een vaste playlist aan liedjes door zijn jachthoorn blies. Tijd om op te staan. Zijn tuin is nu een parking van een grote firma. Of de buurjongen, die om mij te doen schrikken zijn kunstooft uit zijn kas haalde. Woeha! In het wijkcafé laat ik mij verleiden tot een potje vogelpik. Ik breng er niets van terecht.

Het moet de aard van het beestje zijn, want sinds ik zo'n vijfendertig jaar geleden in Brussel en de Rand neerstreek, ga ik om de zoveel tijd naar een aantal vaste ankerpunten om te zien of 'alles er nog is'. Tussen

Verbrande Brug en Kapelle-op-den-Bos, voor dag en dauw, in de mist beesten spotten langs het jaagpad van het kanaal. Of langs datzelfde kanaal met de fiets richting Halle, de oude industrie van Molenbeek, Anderlecht en Ruisbroek voorbij. Een kleine twintig kilometer: met de wind in het gat een fluitje van een cent. Aan de sluizen neem ik halt en kijk ik met open mond naar de voorbijvarende boten. Er straalt rust van uit. In de verte zie je de koeltoren van Drogenbos en de files op de Brusselse ring.

De oude industrie wordt volop gesaneerd en omgebouwd. De kanaalzone is in volle metamorfose. Eindelijk, want het heeft zijn tijd geduurd, maar het zal dat deel van onze regio voorgoed van aanzicht veranderen. Kijk maar naar wat een positief effect het heeft in Brussel en Vilvoorde. Alleen van dat openluchtwembad in Molenbeek hebben we al lang niets meer vernomen. Zou het in een of andere ministeriële schuif zijn beland? Misschien is een openluchtwembad, zoals in Antwerpen, wel een goed idee?

Ik zit daar in het gras aan de oever en bedenk dat de tijd dat in Vilvoorde een stuk van de kaaimuur instortte en daarbij bijna een frituur meesleurde gelukkig voorbij is. De muur is heropgebouwd; de frituur staat nu aan de overkant van de straat. Even goed zie ik het recente beeld van haastig dweilende mensen die in de wijk Borgt tijdens de wolkbreuk van midden augustus het water uit hun huis proberen te houden. De mens kan veel, maar de natuur beschikt. In het café aan het kanaal zie ik foto's van hoe het vroeger was. Ik raak aan de praat met de man achter de bar, in een vorig leven zowaar een zeeman. Over hoe alles zo is veranderd en op een bepaalde manier toch hetzelfde blijft.

TEKST Geert Selleslach

meer aardse groep van vogels aan hun trekken. Onder meer de havik en de sperwer zijn hier broedvogel, evenals de boomvalk. Deze laatste is intussen al vertrokken naar de meer zuidelijke regionen om er van een warme winterrust te genieten. De jongste jaren zijn er ook opvallend veel reeën gezien, ook overdag. Het moet dus maar eens je dag zijn om dit prachtige dier te spotten... Over heel Vlaanderen zijn ze met de jaren minder schuw geworden, dus de kans dat je ze te zien krijgt, wordt groter.

Onderweg kruis je verschillende keren de Grote Molenbeek. Die is interessant omwille van zijn grillige loop en omdat er op heel wat plaatsen nogal wat mooie natuur en landschappen te zien zijn. In het verleden heeft deze beek heel wat waterloverlast veroorzaakt en dat gebeurt af en toe nog. De voorbije jaren zijn er echter, al of niet gelukkige, ingrepen gebeurd om het beestje te temmen zodat er steeds minder problemen opduiken. Landschappelijk blijft het een voltreffer die je in elk seizoen moeiteloos kunt waarderen.

i Meer info over de fietsroute *Landelijk Londerzeel*: www.gordelfestival.be.
Na het Gordelfestival van 6 september op www.londerzeel.be/landelijklonderzeel

3 | In het spoor van Michel Lefever

‘Opstaan om Dat kan toch

Elke dag opstaan om 2.30 uur: voor velen een nachtmerrie, niet voor vroegmarkt-coördinator Michel Lefever. ‘Ik ben hier zelfs niet de eerste.’

TEKST Mathieu Goedefroy • FOTO Filip Claessens

Lefever is vergroeid met de vroegmarkt MaBru, vlakbij de Van Praetbrug in Laken. De man uit Hoeilaart is bloemenkweker, maar ook vertegenwoordiger van de handelaars op de vroegmarkt. ‘Ik leg contacten tussen de handelaars en het bestuur van de markt. Probleempjes oplossen, brandjes blussen. Soms heb je situaties die wat uit de hand lopen. Enkele weken geleden nog was er een handelaar die een pallet met lege kisten pal voor het kraam van een van zijn concurrenten had neergepoot. Die laatste was natuurlijk razend. Ik heb de dader tot de orde geroepen en hem de kans gegeven om uit eigen beweging zijn pallet te verplaatsen. Hij mag van geluk spreken dat er iemand is als ik, want als het bestuur moet tussenkomen, gaat dat met boetes gepaard. Ik probeer de boetes voor te zijn.’

GEEN KOELKASTEN

Maar over het algemeen gaat het er op de markt gemoedelijk aan toe. ‘We zijn allemaal zelfstandigen en hebben een gemeenschappelijk doel.

NATUURLIJK

Klimopmaand

September is steeds meer de klimopmaand. Tot een tiental jaar geleden zou ik eerder geneigd zijn geweest om daar oktober voor te kiezen, maar door de klimaatverandering komt deze boeiende plant steeds vroeger in bloei. Dat is tegenwoordig dus al september en dat is ruim vroeg.

Waar is de tijd dat je nog in november verse bloempjes kon vinden? En dat de vruchten pas rijp waren in februari? Alles is dus ettelijke weken opgeschoven, al maakt het de plant

niet minder interessant. De klimopbij heeft het nieuwe ritme blijkbaar beet, want je ziet ze rond deze tijd wel degelijk op bloembezoek bij haar waardplant. En de talloze andere insecten(larven of -eieren) zijn wel degelijk nog steeds aanwezig in het weelderige gebladerte dat opklimt tegen muren of bomen. Bovendien zou je verstoeld staan van het aantal vogels dat een beroep doet op klimop. Dan kan het zowel gaan om het eten van de vruchten als het zoeken naar talloze insecten

of gewoon om de plant te gebruiken als schuil- of nestplaats.

De klimop is echt een zegen voor de biodiversiteit. En dan maakt het al niet veel meer uit of hij in de volle zon of helemaal in de schaduw staat, alhoewel de eerste optie uiteraard de voorkeur heeft omdat er dan veel meer insecten op afkomen. Er is echter één aspect dat redelijk bepalend is voor die biologische rijkdom. De waarde vermeerderd als de bloemen zich in vol ornaat kunnen tonen. Dat

2.30 uur? iedereen'

De groentehandelaars komen hier om 22u aan en vertrekken pas om 7u 's morgens! Waarom gebeurt de handel 's nachts? 'De vroegmarkt is een fenomeen van lang geleden toen er nog geen koelkasten of diepvriezers bestonden. In die tijden moesten groenten en fruit voor dag en dauw verkocht worden, zodat de handelaars vanaf de eerste uren met hun verse goederen konden uitpakken.'

Op de vroegmarkt ontmoet Lefever verschillende soorten mensen. 'Er zijn twee soorten klanten. De eerste golf passeert iets over middernacht. Dat zijn vooral restaurateurs, mensen die hun keuken rond 23 uur sluiten en dan meteen verse voorraden inslaan voor de dag nadien. Ze kopen hun goederen en kruipen dan in bed. Om 4 uur volgt er een tweede golf, veelal uitbaters van kruideniers en superettes. Zij doen hier hun inkopen in de vroege ochtend. Na 10 uur is de vroegmarkt afgelopen.'

Elke dag om 2.30 uur opstaan, daar draait Lefever zijn hand niet voor om. 'Het is een gewoonte om 's nachts te leven. Iedereen kan dat. Als bloemenkweker ging ik eerst naar de veiling. Daar wordt per opbod verkocht en durven de prijzen al eens schommelen. Op de vroegmarkt krijgen we standaardprijzen die vaststaan. Dat vind ik beter, want zo heb je minder onzekerheid.' Daardoor moet hij wel 's nachts werken. 'Om 2.30 uur kom ik vanuit Hoeilaart naar Laken, om 4 uur verwelkom ik mijn eerste klanten. Dat zijn vooral floristen

en kruideniers. Ik sta hier tot 7.30 uur, dan pak ik terug in en voer ik wat bestellingen uit. Rond 10 uur kan ik naar huis. Ik doe een dutje en in de namiddag ga ik aan de slag in de kwekerij.'

IMPACT

Zo'n nachtbestaan heeft impact op het familieleven. Lefever heeft er een straffe anekdote over. 'Toen mijn kinderen nog jong waren, nu zijn het twintigers, kwam ik ooit eens thuis van de vroegmarkt en trof ik mijn vrouw in shock aan. *Je dochter heeft me net gevraagd of je hier nog woont*, zei ze. Dat komt aan natuurlijk. Nu zijn mijn kinderen volwassen en nemen ze het me niet meer kwalijk. In ieder geval heeft dit werk zijn weerslag op de rest van je leven. Als ik op vakantie ben, ben ik altijd als eerste op. Tot 9 uur

in bed blijven liggen? Voor mij is dat onmogelijk.'

Kan hij het beroep van bloemenkweker aanraden? 'Het is een prachtig beroep, maar jammer genoeg zijn er weinig beloningen aan verbonden, op financieel noch op moreel vlak. Vroeger kwamen mensen al eens naar me toe om te zeggen hoe prachtig ze mijn planten vonden. De voorbije jaren gebeurt dat niet meer. Nu komen ze eerder klagen omdat het elders goedkoper is. Bovendien is er minder vraag naar bloemen. De crisis, ja. Kijk maar rond, je ziet veel minder bloemen aan balkons of in voortuinen.' Toch ziet Lefever de toekomst positief in. 'De vroegmarkt bijvoorbeeld, zal altijd blijven bestaan. Dat is uniek. Ik herontdek hier nog elke maand originele of zeldzame groenten of fruitsoorten die ik was vergeten. Prachtig toch?'

DE 'UM 2.30 UHR AUFSTEHEN? DAS KANN DOCH JEDER'

Michel Lefever ist mit dem Frühmarkt MaBru in der Nähe der Van Praetbrug in Laken verwachsen. Der Mann aus Hoeilaart ist Blumenzüchter, aber auch Vertreter der Händler. 'Der Frühmarkt ist ein Phänomen von ganz früher, als es noch keine Kühlschränke oder Tiefkühltruhen gab. In diesen Zeiten mussten Obst und Gemüse noch in aller Herrgottsfrühe verkauft werden, damit die Händler ab den ersten Stunden mit ihren frischen Waren aufwarten konnten.' Dafür musste er dann

aber nachts arbeiten. 'Um 2.30 Uhr komme ich von Hoeilaart nach Laken, um 4 Uhr begrüße ich meine ersten Kunden, vor allem Floristen und Lebensmittelhändler. Ich stehe hier bis 7.30 Uhr, dann packe ich ein und fahre einige Bestellungen aus. Rund 10.00 Uhr kann ich nach Hause. Ich mache dann ein Nickerchen, und nachmittags mache ich mich in der Gärtnerei an die Arbeit.' Ein solches Nachtleben hat aber eine große Auswirkung auf das Familienleben.

doen ze dus best in de volle zon, maar bovenal aan de uiteinden van de (talloze) takken. Een klimopplant die je regelmatig snoeit, komt dus niet tot bloei, en dat is jammer. Of als (wilde) klimop moet dienen als bodembedekker zie je nauwelijks bloemen verschijnen en dan hebben veel insecten er niets aan.

Blijft het probleem van de slechte reputatie als vernietiger van stenen muren. Dat geldt enkel als die muren niet van goede kwaliteit zijn. Een correct opgemetste muur

doorstaat de groei van deze plant zonder al te veel problemen. Let wel op voor spleten en kieren, want daar gaat onze held zich met veel goesting doorheen wurmen en dat kan het begin zijn van veel ellende. Laat dat echter geen reden zijn om hem te bannen. Als je hem laat groeien op een stevige muur doe je de natuur een heel groot plezier.

TEKST Herman Dierickx

Duurzame veranderingen

Kamperende ouders voor schoolgebouwen, kinderen in roestende klascontainers, leraars die klagen over de taalachterstand,... Het zijn beelden die al jaren om actie schreeuwen. Kan de nieuwe Taskforce Onderwijs voor de Vlaamse Rand de situatie keren? **TEKST** Patrick Gijssels • **FOTO** Filip Claessens

Cijfers bevestigen de pijnpunten: in de Rand zijn er bijvoorbeeld in Asse 120 plaatsen tekort, in Sint-Pieters-Leeuw 78 plaatsen. Het aantal leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in de Rand stijgt, vooral door de instroom van anderstaligen, meestal niet-Belgen die Brussel verlaten. Hoe los je het tekort aan capaciteit op? En hoe verhelp je een taalachterstand? Dat is de opdracht van de Taskforce Onderwijs voor de Vlaamse Rand. Deze groep specialisten stelt aanbevelingen op voor Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits (CD&V). Wat is het verschil met de taskforce 2004-2009? En wanneer verandert er wat? We hadden een gesprek met Jeroen Backs, voorzitter van de Taskforce en diensthoofd van de afdeling strategische beleidsondersteuning van het Vlaamse onderwijsdepartement.

De vorige taskforce voor de Vlaamse Rand heeft weinig kunnen veranderen. Wat mogen we nu verwachten?

Backs: 'Onze opdracht gaat uitsluitend over onderwijs in de Vlaamse Rand, hun opdracht was ruimer. Onze aanpak is ook anders. Met deze taskforce brengen we het beleid en de praktijk voor het eerst samen: de Ringscholen van de regio Asse-Wemmel-Halle (Scholengroep 9) en de Scholengroep Midden-Brabant in de regio Grimbergen-Kampenhout-Hoeilaart (Scholengroep 10) maken er deel van uit, het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, het Platform van Gemeenten uit de Vlaamse Rand en heel wat anderen. (*) Deze mensen kunnen de vinger op de wonde leggen. We hebben hun input nodig.'

Capaciteitsproblemen oplossen en een performant taalbeleid uitwerken, is erg ambitieus; de deadline is kort: juli 2016.

Backs: 'Dat klopt. Werk maken van een ander taalbeleid is de kerndoelstelling. We willen het onderwijsbeleid zo ontwikkelen dat een andere taal spreken niet leidt tot een leerachterstand voor de leerlingen. Het uiteindelijke doel is om jongeren meer kansen te geven en

om duurzame veranderingen teweeg te brengen in de Vlaamse Rand.'

Hoe begin je daaraan?

Backs: 'We zijn gestart in april met een algemene samenkomst, intussen hebben we het al gehad over de 'capaciteit'. We werken steeds op dezelfde manier: informatie leveren aan de leden zodat ze zich voorbereiden. We starten de samenkomst met goede praktijken. Zo legde de gemeentelijke taskforce Sint-Pieters-Leeuw haar ervaringen en oplossingen voor in verband met capaciteit. Vervolgens wisselen we ervaringen uit en dan start het debat. De conclusies zetten we om in aanbevelingen en uiteindelijk beslist de Vlaamse Regering.'

Na al die jaren kamperen voor schoolgebouwen, blijkt uit recent onderzoek dat de capaciteitsproblemen het gemeentelijk niveau overstijgen. Brussel en de Rand zijn sterk met elkaar verbonden. Vlaamse kinderen uit de Rand gaan in Brussel naar school, omgekeerd vestigen anderstaligen zich in de Vlaamse Rand.

Backs: 'Dat kan je met een capaciteitsmonitor op gemeentelijk niveau niet voorspellen, inderdaad. De Vlaamse capaciteitsmonitor, die binnenkort klaar is, laat dit wel toe. Zowel voor het basis- als het secundair onderwijs tot op het niveau van een gemeente.'

Wat is de volgende stap in verband met capaciteit?

Backs: 'De cijfers hebben aangetoond welke basisscholen de grootste behoefte hebben. In juli is daardoor 36 miljoen euro verdeeld aan huursubsidies en bouwsubsidies voor Vlaanderen en Brussel. Daar kreeg de Vlaamse Rand een behoorlijk deel van.' (*)

Elke school in en rond Brussel is al jaren bezig met een eigen taalbeleid. Zal dat in de toekomst anders verlopen? Zullen de scholen regels moeten volgen?

Backs: 'Taalbeleid staat pas in september op onze agenda. Het is dus te vroeg voor uitspraken. Wel ben ik overtuigd dat we vooruitgaan door de uitwisseling van ervaringen en goede praktijken. Regels opleggen over methodiek is niet mogelijk. Dat is eigen aan ons onderwijs. Elke school beslist hoe ze taalachterstand aanpakt, ook indien de Vlaamse Regering de aanbevelingen van de taskforce overneemt.'

zijn nodig

Wat na september 2015?

Backs: 'Dan hebben we nog drie thema's waar- rond we aanbevelingen geven: interculturali- teit en diversiteit, gelijke onderwijskansen en ten slotte welzijn en onderwijs.'

^(*) Voor een volledige opsomming: zie www.randkrant.be.
Voor een overzicht van de verdeling van de centen in de Vlaamse Rand: zie www.randkrant.be.

i Lees op www.randkrant.be de getuigenis 'Lesgeven in de Rand' die Wouter De Craen, leerkracht aan het Sint-Niklaasinstituut in Anderlecht (op de grens met Sint-Pieters-Leeuw) gaf op de eerste meeting van de Taskforce.

FR LES DÉVELOPPEMENTS DURABLES SONT NÉCESSAIRES

Des parents qui campent devant les bâtiments scolaires, des enfants dans des classes aménagées dans des conteneurs rouillés, des enseignants qui se plaignent du retard linguistique... Toutes ces images invitent à l'action. La nouvelle Taskforce Onderwijs du Vlaamse Rand va-t-elle pouvoir changer la situation? Ce groupe de spécialistes élabore depuis peu des recommandations à l'intention de la ministre flamande de l'Enseignement Hilde Crevits (CD&V). 'L'objectif principal est d'élaborer une autre politique linguistique. Nous souhaitons développer une politique en matière d'enseignement de manière telle que parler une autre langue n'entraîne pas de retard d'apprentissage pour les élèves. Le but final consiste à offrir plus d'opportunités aux jeunes et à encourager des changements durables dans le Vlaamse Rand', explique Jeroen Backs, président de la Taskforce et chef de service de la section support de la politique stratégique du département de l'enseignement en Flandre. Par ailleurs, la taskforce fera des recommandations sur la capacité, l'interculturalité et la diversité, l'égalité des chances dans l'enseignement et le bien-être dans l'enseignement.

i Lees 'wat je misschien niet wist' over Patrick Gijssels op www.randkrant.be

Vlaai

Ik schrijf dikwijls over Brabants eten, maar eigenlijk ben ik een halve Limburger: mijn moeder komt uit Zolder. En culinair waren de Brabantse en de Limburgse kant van de familie een halve eeuw geleden twee verschillende werelden.

TEKST Karla Goetvinck

Brabant was zout en vet, met veel varkensvlees, en na de maaltijd een biscuit met slagroom en chocolade. Limburg was zoeter en magerder, met dikwijls kip en warm fruit, en altijd en overal vlaai.

Die vlaai leek in niets op de Aalsterse vlaai die mijn meter maakte, een soort voorloper van speculaaspasta uit de Denderstreek. Een Limburgse vlaai was een taart met een bodem van gistdeeg met daarin een gebakken vulling. 's Zomers waren dat al eens verse kruisbessen of krieken. De rest van het jaar waren dat appels met rozijnen, moes van gedroogde pruimen of abrikozen, rijstpap of pudding. Bovenop kwam soms een versiering met overschotjesdeeg of een crumble. Room of chocolade kwamen er in die tijd niet aan te pas, of het moest zijn op die nieuwerwetse smurfenvlaai, met abrikozenmoes, slagroom en witte chocolade.

Het deeg leek wat op brooddeeg, weliswaar verrijkt met boter, melk en een eitje, maar toch bijlange niet zo vet als de Brabantse desserts. De Limburgse taarten kwamen wel steeds in veelvoud: ik heb nooit iemand één vlaai weten bakken. Vlaaien brachten mensen samen, en ze waren meteen ook een belangrijk gespreksonderwerp: of ze vers waren, of het deeg niet te dik was en of er wel genoeg vulling in zat.

ONVINDBAAR

Heel gezellig, en best lekker, maar mijn lievelingskostje werd het nooit. Opgegroeid in Brabant, moeten mijn smaakpapillen toch meer gewend zijn geraakt aan de hier gelende spijswetten. Ik heb mijn eten het liefste hartig, pittig en – een beetje moeilijk om zo eerlijk te zijn – smeug van het vet.

Eén uitzondering: een stuk knubbelkesvlaai (puddingkruimelvlaai) gaat er bij mij altijd in. Maar die zal ik dan wel zelf moeten bakken, ontdekte ik vorig jaar. Toen mijn dochter een spreekbeurt over Limburg aan het voorbereiden was, merkte ik dat die emanatie van het Limburggevoel hier niet te vinden is. Voor knubbelkesvlaai moet ik 100 km oostwaarts, of in de keuken aan de slag.

Zodus: meng 200 g bloem met 2 el suiker en een snuif zout. Los 20 g verse gist op in een dl lauwe melk. Maak een kultje in de bloem en giet er de melk in. Voeg ook een ei en 40 g boter toe en meng tot een glad doch vast deeg. Misschien moet je in deze fase nog wat bloem toevoegen. Laat het deeg een half uur rijzen op een warme plek. Maak in tussentijd vanillepudding van 5 dl melk en ook een crumble van 150 g bloem, 100 g boter en 100 tot 150 g suiker. Zet de crumble in de koelkast. Verwarm de oven op 200°C. Rol het gistdeeg uit tot twee cirkels en leg ze in 2 ingevette en bebloemde taartvormen (of gebruik bakpapier). Verdeel de pudding en daarboven de crumble over de taarten. Zet een kwartier tot 20 minuten in de oven tot de taart goudbruin is. Je kan een schaalje water in de oven zetten om te voorkomen dat de korst uitdroogt.

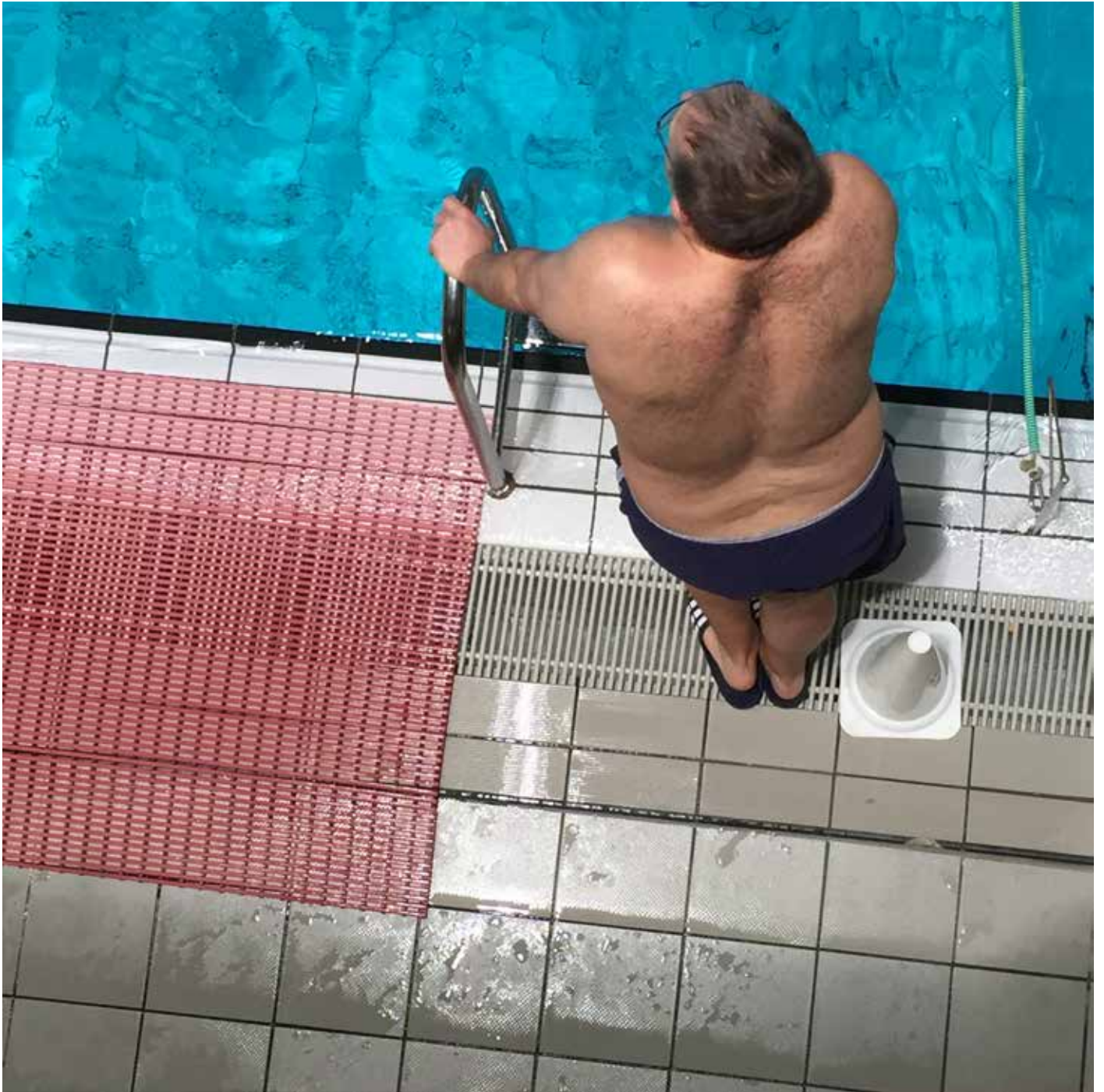
BRABANTSE VLAAI

Gistvlaai wordt beschouwd als iets typisch Limburgs. Toch bestaat er ook een Brabantse vlaai: de kaastaart uit de Druivenstreek. Sinds vier jaar is dat zelfs een officieel erkend streekproduct. Het is een authentieke gistvlaai met onderin een laagje appelmoes en daarboven een mengsel van plattekaas, eieren, suiker, rum en amandelextract of amaretto. Je kan ze kopen bij de bakkers van Hoeilaart, Overijse, Huldenberg en Duisburg. Of op het Hoeilaartse druivenfestival. Want dat wordt elk jaar geopend met een bakwedstrijd in woonzorgcentrum Hof ten Doenberghe. Waarna je een punt kan gaan eten in de kasteelhoeve aan het gemeentehuis.

i Kaastaartenfestival: op zaterdag 19 en zondag 20 september in de kasteelhoeve van Hoeilaart.

Water l'eau I

Water l'eau II

OOG VOOR DE RAND

'Minstens één foto per dag langsheen velden, straten of boswegen, van interieurs. Het ideale moment vastleggen, spelen met de grenzen van elk beeld. De keuze om te tonen of juist weg te laten. Onder elk beeld een woord dat de stemming van die dag weerspiegelt. Die persoonlijke indrukken uiteindelijk delen in een schetsboek.'

Yves Gervais (*1963) uit Meise studeerde fotografie aan het INSAS en Le 75. Hij legt zich o.m. toe op de reportagefotografie met werk over binnenschippers, duivenmelkers, huwelijken, muzikanten en artiesten in hun atelier. Momenteel zoekt hij een uitgever voor zijn *Carnets de croquis* (twee schetsboeken). Meer: www.yvesgervais.com

Ontdekkingsreis

Een spontane hoffelijkheid komt je tegemoet wanneer je Reiko Seigo ontmoet. Ze straalt een oprechte vriendelijkheid uit waardoor je je meteen welkom voelt bij deze jongedame uit Japan.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

In de inkomhal hangt er een Japanse kalligrafie die Seigo zelf heeft geschreven. 'Maak van elke ontmoeting een waardevolle ontmoeting. Want de eerste keer kan de laatste keer zijn.' Het zet de toon voor een warm gesprek.

EEN VERLANGEN NAAR VRIJHEID

Seigo werkt op de Europese hoofdzetel van Toyota Tsusho in Zaventem en woont met haar Belgische echtgenoot en dochtertje in het Brusselse. Dat is geen toeval. Als klein meisje was ze al nieuwsgierig naar Europa. Haar oma reisde veel en dat prikkelde haar om meer over het westen te leren. Ze koos voor een masteropleiding in politieke wetenschappen met als specialisatie de Europese Middeleeuwen. Toen ze enkele jaren na haar studies een jobaanbieding in België kreeg, twijfelde ze geen seconde. 'Ik wilde me bevrijden van het strikte Japanse protocol dat bepaalt hoe je je moet gedragen.

In Japan is je levenspad – zeker als vrouw – netjes uitgestippeld. Dat paste niet bij mijn beeld van het leven. Ik wilde mijn eigen weg gaan. België was voor mij een geschenk. Het werd het begin van een spannende ontdekkingsreis naar mezelf. Een reis die mij ook tot bij Lieven, mijn Belgische echtgenoot, bracht.'

LEREN KUSSEN

Seigo woont acht jaar in België. Ondertussen spreekt ze vlot Nederlands en is ze vertrouwd geraakt met onze omgangsvormen. In het begin was het wennen wanneer ze mensen elkaar al kussend zag begroeten. 'In Japan gaan we veel afstandelijker met elkaar om. Je collega's kussen bijvoorbeeld, is *not done*. Wist je dat kinderen zelfs hun ouders niet kussen? Wanneer wij elkaar groeten, dan buigen we. Dat is onze manier om respect aan de andere te tonen. Je kan je dus voorstellen wat voor een aanpassing het was om mijn collega's met een

GROOTSTE GEMIS

Een bad in de warmwaterbronnen van Rotenburo Onsen.

MOOISTE HERINNERING

Ons trouwfeest.

MOOISTE PLEK IN JAPAN

De stranden van de kleine eilanden van Okinawa.

kus te begroeten. Ik heb moeten leren hoe je iemand in een zakelijke context kust.'

'Wat me erg bevalt, is dat mensen in België open met elkaar omgaan. Ze zeggen wat ze te zeggen hebben. In Japan zijn we zo hoffelijk dat we het als een belediging zien om de andere te durven tegenspreken. Ook je gesprekspartner recht in de ogen kijken, ervaren wij als een onbeleefdheid. Gelukkig heb ik die gewoonten kunnen loslaten en kan ik me helemaal vinden in de lossere westerse omgangsvormen. Ze maken dat ik ook op een meer ontspannen manier in het leven sta.'

RESPECT

Heeft die Japanse hoffelijkheid ook een meerwaarde? Kunnen wij in het westen iets leren van het diep gewortelde respect dat Japanners aan elkaar betuigen? 'Doordat ik beide culturen goed ken, kan ik voor mijzelf het beste uit beide werelden halen. Het klopt dat wij in Japan veel respect hebben, niet alleen voor onze medemens maar ook voor objecten. Je merkt het bijvoorbeeld aan de manier waarop we met oudere mensen omgaan, maar ook aan de manier waarop we in Japan een geschenk openen. Dat doen we met zoveel aandacht en zorg dat het haast een ritueel op zich is. Dat heeft een bepaalde charme, maar ik wil er toch meteen aan toevoegen dat in mijn ogen respect pas echt waardevol wordt wanneer het uit jezelf komt. Respect dat je uit vrije wil betuigt; dat is écht respect.'

EN JOURNEY OF SELF-DISCOVERY

Reiko Seigo from Japan works at Toyota Tsusho's European headquarters in Zaventem and lives in Brussels. Even as a little girl she was curious about Europe. So when she was offered a job in Belgium she jumped at the chance. 'I wanted to get away from the strict Japanese protocol that defines how you should behave. People's lives in Japan are carefully mapped out, particularly in the case of women. That did not fit in with my image of what life should be like. I wanted to do my own thing. Belgium was the start of an exciting journey of self-discovery. 'Seigo has been living here for eight years. She now speaks fluent Dutch and is quite familiar with our customs. 'In Japan we are much more standoffish. What really pleases me in Belgium is the way people are open with each other. They say what they have to say. People in Japan are so polite that it is taken as an insult if anyone dares to express a different opinion'.